

2021 YILI ÇALIŞMA PROGRAMI

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	10
1. GİRİŞ	13
2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR.....	14
2.1. EKO-TURİZMDE YENİ DESTİNASYONLAR SONUÇ ODAKLI PROGRAMI	14
2.1.1. Amaç.....	14
2.1.2 Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	14
2.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	18
2.1.4. Proje ve Faaliyetler	20
2.1.4.1.Araştırma, Analiz ve Programlama	20
2.1.4.1.1. Destinasyon Yönetim ve Eylem Planları	20
2.1.4.2.İşbirliği ve Koordinasyon	20
2.1.4.2.1. Destinasyon Yönetim Komisyonları.....	20
2.1.4.3.Kapasite Geliştirme	21
2.1.4.3.1. Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları	21
2.1.4.3.2. Başarı Uygulamaların Dijital Platformlarda Paydaşlara Aktarılması.....	21
2.1.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek	22
2.1.4.4.1. Devlet Desteklerinin Tanıtımı	22
2.1.4.4.2. Hedef İlçelerde Örnek Yatırım Ön Fizibiliteleri	22
2.1.4.4.3.Destinasyon Odaklı Hedef Pazar Analizleri.....	23
2.1.4.4.4.Destinasyonlara Yönelik Tanıtım Materyalleri Oluşturulması ve Sosyal Medya Hizmeti.....	23
2.1.4.4.5.Tanıtım Organizasyonları.....	23
2.1.4.5. Ajans Destekleri.....	25
2.1.4.5.1. Proje Teklif Çağrısı	25
2.1.4.5.1.1. 2018 Kültür Turizminin Geliştirilmesi MDP Uygulaması ve Ödemeleri	25
2.1.4.5.1.2. 2020 Alternatif Turizm Mali Destek Programı.....	25
2.1.4.5.2. Gündümlü Proje Geliştirme Çalışmaları	26
2.1.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	26
2.1.6. İzleme ve Değerlendirme	27
2.2.ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI.....	28
2.2.1. Amaç.....	28
2.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	28
2.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	31

2.2.4. Proje ve Faaliyetler	32
2.2.4.1. Kapasite Geliştirme	32
2.2.4.1.1. İyi Uygulama Ziyaretleri.....	32
2.2.4.1.2. Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri.....	33
2.2.4.1.3. Satış, Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri	33
2.2.4.1.4. Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı	34
2.2.4.2. Tanıtım ve Yatırım Destek	34
2.2.4.2.1. Olivtech, Yörex ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu.....	34
2.2.4.2.2. Kooperatif ve Birliklere Yönelik Yatırım Ön-Fizibiliteleri	35
2.2.4.2.3. Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi.....	35
2.2.4.3. Ajans Destekleri.....	36
2.2.4.3.1. Proje Teklif Çağrısı	36
2.2.4.3.2. Yönetim Danışmanlığı Programı	37
2.2.4.3.3. Gündümlü Proje Desteği	38
2.2.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	38
2.2.6. İzleme ve Değerlendirme	39
2.3. İMALAT SANAYİDE KURUMSALLAŞMA VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM SONUÇ ODAKLI PROGRAMI.....	40
2.3.1. Amaç	40
2.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi	40
2.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	42
2.3.4. Proje ve Faaliyetler	43
2.3.4.1. Araştırma Analiz Programlama.....	43
2.3.4.1.1. Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi.....	43
2.3.4.2. Kapasite Geliştirme	44
2.3.4.2.1. Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri	44
2.3.4.3. Tanıtım ve Yatırım Destek	44
2.3.4.3.1. Dijital Dönüşüm Konferansı.....	44
2.3.4.3.2. Dijital Teknoloji Tedarikçileri-Uzmanlar-Sektör Paydaşları ile Webinar Organizasyonu.....	45
2.3.4.4. Ajans Destekleri.....	45
2.3.4.4.1. 2021 Yılı Dijital Dönüşüm Finansman Desteği Programı	45
2.3.4.4.2. Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Yönetim Danışmanlığı Programı.....	46
2.3.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	47
2.3.6. İzleme ve Değerlendirme	47
3. KURUMSAL GELİŞİM	48

3.1. Faaliyetler	48
3.1.1. Kapasite Geliştirme.....	48
3.1.1.1. Mesleki ve Kişisel Gelişime Yönelik Eğitimler	48
3.1.1.2. Online Proje Hazırlama Eğitim Modülü	49
3.1.2. Tanıtım ve Yatırım Destek	49
3.1.2.1. Ajans Tanıtım Materyalleri	49
3.1.3. Diğer Proje ve Faaliyetler	50
3.1.3.1. İnsan Kaynaklarına İlişkin Faaliyetler.....	50
3.1.3.2. Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	50
3.1.3.3. Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri, Mamul Mal Alımları	51
3.1.3.4. Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri.....	51
3.1.3.5. Kira, Araç, Temizlik Hizmetleri Temini.....	52
3.1.3.6. Dış Denetim Hizmetleri Temini.....	52
3.1.3.7. Destek Hizmetleri Temini	52
3.1.3.8. Organizasyon Giderleri	53
3.1.3.9. Görev Giderleri	53
3.1.3.10. Temsil ve Tanıtma Giderleri	53
3.1.4. İzleme ve Değerlendirme	53
3.1.4.1. Program Sonrası Değerlendirme Faaliyetleri	53
4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI	54
4.1. Amaç.....	54
4.2. Arka Plan.....	55
4.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	56
4.4. Proje ve Faaliyetler	56
4.5. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleri ile Koordinasyon.....	62
4.6. İzleme ve Değerlendirme	63
4.7. Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	63
5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	63
6. EKLER	65
6.1. 2021 Yılı Güdümlü Proje Bilgi Formları.....	65
6.1.1. Ata Tohumu Kullanımının Yaygınlaştırılmasına Yönelik Güdümlü Proje Geliştirme Çalışmaları .	65
6.1.1.1. Proje Temel Bilgileri	65
6.2. Proje Listesi.....	65
6.3. Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu	67

6.4. Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu	71
6.5. Kaynak Verimliliği Faaliyetleri.....	73
6.6. Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri Tablosu	74
6.7. Faaliyet ve Zaman Çizelgesi	74

TABLO LİSTESİ

TABLO 1: EKO-TURİZMDE YENİ DESTİNASYONLAR SOP SONUÇ HEDEFLERİ	19
TABLO 2: EKO-TURİZMDE YENİ DESTİNASYONLAR SOP ÇIKTI HEDEFLERİ	19
TABLO 3: DESTİNASYON YÖNETİM VE EYLEM PLANLARI	20
TABLO 4: DESTİNASYON YÖNETİM KOMİSYONLARI	21
TABLO 5: KAPASİTE GELİŞTİRME VE FARKINDALIK PROGRAMLARI	21
TABLO 6: BAŞARI UYGULAMALARIN DİJİTAL PLATFORMLARDA PAYDAŞLARA AKTARILMASI	22
TABLO 7: DEVLET DESTEKLERİ TANITIMI	22
TABLO 8: HEDEF İLÇELERDE ÖRNEK YATIRIM ÖN FİZİBİLİTELERİ	23
TABLO 9: DESTİNASYON ODAKLI HEDEF PAZAR ANALİZLERİ	23
TABLO 10: DESTİNASYONLARA YÖNELİK TANITIM MATERYALLERİ OLUŞTURULMASI VE SOSYAL MEDYA HİZMETİ	23
TABLO 11: TANITIM ORGANİZASYONLARI	24
TABLO 12: TANITIM ORGANİZASYONLARI	24
TABLO 13: 2018 KÜLTÜR TURİZMİNİN GELİŞTİRİLMESİ MDP UYGULAMASI VE ÖDEMELERİ	25
TABLO 14: 2020 YILI ALTERNATİF TURİZM MALİ DESTEK PROGRAMI	25
TABLO 15: 2021 ALTERNATİF TURİZM FİNANSMAN DESTEĞİ VE MALİ DESTEK PROGRAMI	26
TABLO 16: GÜDÜMLÜ PROJE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI	26
TABLO 17: PROGRAM SÜRESİ VE ZAMAN PLANLAMASI	26
TABLO 18: ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SOP SONUÇ HEDEFLERİ	31
TABLO 19: ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SOP ÇIKTI HEDEFLERİ	32
TABLO 20: İYİ UYGULAMA ZİYARETLERİ	33
TABLO 21: FİNANSAL OKURYAZARLIK VE TEMEL DÜZEYDE BİLGİSAYAR KULLANIMI EĞİTİMLERİ	33
TABLO 22: SATIŞ, PAZARLAMA, MARKALAŞMA VE PROJE YAZMA EĞİTİMLERİ	33
TABLO 23: KOOPERATİFLERE YÖNELİK DEVLET DESTEKLERİNİN TANITIMI	34
TABLO 24: OLİVTECH, YÖREX VE TÜRKİYE KOOPERATİFLER FUARINA KATILIM ORGANİZASYONU	35
TABLO 25: KOOPERATİF VE BİRLİKLERE YÖNELİK YATIRIM ÖN-FİZİBİLİTELERİ	35
TABLO 26: ULUSLARARASI ARICILIK VE ÇAM BALI KONGRESİ	36
TABLO 27: 2018 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI	36
TABLO 28: 2020 - 2021 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI	37
TABLO 29: YÖNETİM DANIŞMANLIĞI PROGRAMI	37
TABLO 30: GÜDÜMLÜ PROJE DESTEĞİ	38
TABLO 31: ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SOP'U ZAMAN PLANLAMASI	38
TABLO 32: İMALAT SANAYİNDE KURUMSALLAŞMA VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM SOP SONUÇ GÖSTERGELERİ	42
TABLO 33: İMALAT SANAYİNDE KURUMSALLAŞMA VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM SOP ÇIKTI GÖSTERGELERİ	43
TABLO 34: ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLERDE DİJİTALLEŞME MEVCUT DURUM ANALİZİ	44
TABLO 35: DİJİTALLEŞME VE KURUMSALLAŞMA EĞİTİMLERİ	44
TABLO 36: DİJİTAL DÖNÜŞÜM KONFERANSI	45
TABLO 37: DİJİTAL TEKNOLOJİ TEDARİKÇİLERİ-UZMANLAR-SEKTÖR PAYDAŞLARI İLE WEBİNAR ORGANİZASYONU	45
TABLO 38: 2021 YILI DİJİTAL DÖNÜŞÜM FİNANSMAN DESTEĞİ PROGRAMI	45
TABLO 39: DİJİTALLEŞME VE KURUMSALLAŞMA YÖNETİM DANIŞMANLIĞI PROGRAMI	46
TABLO 40: PROGRAM SÜRESİ VE ZAMAN PLANLAMASI	47
TABLO 41: MESLEKİ VE KİŞİSEL GELİŞİME YÖNELİK EĞİTİMLER	48
TABLO 42: MESLEKİ VE KİŞİSEL GELİŞİME YÖNELİK EĞİTİMLER	49
TABLO 43: KAPASİTE GELİŞTİRME FAALİYETLERİ	49
TABLO 44: AJANS TANITIM MATERYALLERİ	50
TABLO 45: İNSAN KAYNAKLARINA İLİŞKİN FAALİYETLER	50
TABLO 46: TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	51

TABLO 47: MENKUL MAL, GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	51
TABLO 48: GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	51
TABLO 49: KİRA, ARAÇ, TEMİZLİK, GÜVENLİK HİZMETLERİ TEMİNİ	52
TABLO 50: DIŞ DENETİM HİZMETLERİ TEMİNİ	52
TABLO 51: DESTEK HİZMETLERİ TEMİNİ	52
TABLO 52: ORGANİZASYON GİDERLERİ	53
TABLO 53: GÖREV GİDERLERİ	53
TABLO 54: TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	53
TABLO 55: PROGRAM SONRASI DEĞERLENDİRME FAALİYETLERİ	53
TABLO 56: YEREL KALKINMA FIRSATLARI AMAÇLAR VE FAALİYETLER	54
TABLO 57: ÇIKTI HEDEFLERİ	56
TABLO 58: OSB'LER BÜNYESİNDEKİ FİRMALARA YÖNELİK ENERJİ VE SU ETÜDÜ HAZIRLANMASI	56
TABLO 59: BİLİNÇLENDİRME VE KAPASİTE GELİŞTİRME FAALİYETLERİ	57
TABLO 60: 2019 TEMİZ ÜRETİM MALİ DESTEK PROGRAMI BAŞARILI PROJELERİN TANITIMI	57
TABLO 61: YATIRIM VE İŞ İMKÂNLARININ TANITIMI	59
TABLO 62: TEKNİK DESTEK PROGRAMLARI	59
TABLO 63: FİZİBİLİTE DESTEĞİ	60
TABLO 64: GÜDÜMLÜ PROJE DESTEĞİ	61
TABLO 65: 2019 GÜÇLÜ SANAYİ VE TEMİZ ÜRETİM ÖDEMELERİ	61
TABLO 66. SOGEP PROJELERİ	62
TABLO 67: SOGEP PROJELERİNİN YÜRÜTÜLMESİ	62

ŞEKİL LİSTESİ

ŞEKİL 1: GEKA ORGANİZASYON ŞEMASI	13
---	----

KISALTMALAR

EAPB: Ekonomik Araştırmalar ve Planlama Birimi

PYB: Program Yönetim Birimi

KHB: Kurumsal Hizmetler Birimi

İDB: İzleme ve Değerlendirme Birimi

TDB: Tanıtım ve Dış İlişkiler Birimi

YDO: Yatırım Destek Ofisleri

GS: Genel Sekreterlik

YK: Yönetim Kurulu

GEKA: Güney Ege Kalkınma Ajansı

SOP: Sonuç Odaklı Program

PTÇ: Proje Teklif Çağrısı

MDP: Mali Destek Programı

GPD: Güdümlü Proje Desteği

DYK: Destek Yönetim Kılavuzu

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

KSS: Küçük Sanayi Sitesi

KOSGEB: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

BYS: Başka Yerde Sınıflandırılmamış

TPM: Türk Patent ve Marka Kurumu

FD: Fizibilite Desteği

TD: Teknik Destek

AR-GE: Araştırma – Geliştirme

TKDK: Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu

İTOM: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

B2B: Business to Business (Şirketler arası pazarlama ya da satış uygulamaları)

TL: Türk Lirası

YÖNETİCİ ÖZETİ

Güney Ege Kalkınma Ajansı, 2021-2024 yıllarında bölge planı ve sektörel stratejiler ile uyumlu olarak belirlediği, stratejik tercihlerini destekleyecek Sonuç Odaklı Programları (SOP) uygulayacaktır. Sonuç Odaklı Programlar kapsamında kaynakların stratejik alanlara kaydırılarak daha verimli ve etkin bir şekilde kullanılması öngörülmektedir. Bu kapsamda aşağıda yer alan 3 sonuç odaklı programın 2021-2024 döneminde uygulanması planlanmaktadır.

- Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar
- Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi
- İmalat Sanayinde Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm

Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar Sonuç Odaklı Programı'nın amacı; Güney Ege Bölgesinde ekoturizm potansiyelinin harekete geçirilerek, turizm faaliyetlerinin iç kesimlere yaygınlaştırılmasıdır. Bu kapsamda; doğal zenginlik, aktivite ve kültürel varlık potansiyeli bakımından görece üstün ilçelerin SOP uygulama dönemi sonunda eko-turizm kapsamında bölgenin çekim merkezleri olması öngörülmektedir. Bu kapsamda; 2020 yılı içerisinde; eko-turizm bölgeleri destinasyon yönetim komisyonları oluşturulması, destinasyon yönetim ve eylem planları hazırlanması, hedef ilçelerde örnek yatırım ön fizibiliteleri, destinasyonlara yönelik tanıtım materyalleri oluşturulması çalışmaları başlatılmış olup bu çalışmaların 2021 yılı içerisinde de sürdürülmesi planlanmaktadır. Ayrıca; Proje Teklif Çağrısı kapsamında Alternatif Turizm temalı Mali Destek Programları da 2020 yılı içerisinde ilan edilmiş olup bu programların ve 2018 Kültür Turizminin Geliştirilmesi Mali Destek Programının uygulanmasının 2021 yılında devam etmesi öngörülmektedir.

2021-2024 yılları arasında SOP kapsamında eko-turizm bölgeleri için başarılı uygulamaların dijital platformlarda paydaşlara aktarılması, kapasite geliştirme ve farkındalık programları, iyi uygulama ziyaretleri düzenlenmesi, eko-turizm bölgeleri özelinde hedef pazar analizleri, devlet desteklerinin tanıtımı, fuar katılımı ve tanıtım organizasyonları düzenlenmesi, yönetim danışmanlığı ve mali destek/finansman desteği programı uygulamalarının gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında ise; üretici örgütlerinin rekabet gücünün artırılması hedeflenmektedir. Program ile kırsal alanda istihdam ve gelir düzeyinin bölgenin gelişmiş alanlarına yakınsaması, yerelde sermayenin artırılarak tabana yayılması beklenmektedir. 2016 yılında ajansımız tarafından gerçekleştirilen "Güney Ege Bölgesinde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri" çalışması ile kurumsal kapasite, üretim süreçleri ve pazarlama gibi başlıklardaki eksiklikler tespit edilmiştir. Sonuç Odaklı Program kapsamında kooperatiflerin ve üretici birliklerin kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi, işleme,

paketleme, depolama süreçlerinin iyileştirilmesi, markalaşma ve pazarlama kapasitesinin artırılması amaçlanmaktadır. 3 yıllık program kapsamında; eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetleriyle üretici örgütlerinin kurumsal yönetim, markalaşma, pazarlama kapasitesinin artırılması, ajansın mali destek programları ve diğer fon kaynaklarından faydalanılmasına yönelik faaliyetler ile üretim süreçlerinde dönüşüm sağlanması, yönetim danışmanlığı ve tanıtım faaliyetleri ile üretici örgütlerinin farklı pazarlara açılması hedeflenmektedir. 2020 yılı içerisinde yatırım ön fizibilitelerinin hazırlanması çalışmaları başlatılmış olup 2021 yılı içerisinde ilgili çalışmalara devam edilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, Proje Teklif Çağrısı kapsamında Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi temalı Mali Destek Programı da 2020 yılı içerisinde ilan edilmiş olup bu programın ve 2018 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programının uygulanmasının 2021 yılında devam etmesi öngörülmektedir. Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Soğuk Hava Deposu Projesi ile Apiterapi Ürünleri İşleme Merkezi Güzümlü Projesi uygulamalarının da 2021 yılı içerisinde sürdürülmesi beklenmektedir.

Bu kapsamda; iyi uygulama örneği ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi, kooperatif ve birliklere yönelik finansal okuryazarlık, temel düzeyde bilgisayar eğitimleri, üretici örgütlerinin yurtiçi fuarlara/kongrelere katılımının organizasyonu, kırsal alanda tarım ve gıda sektörünün geliştirilmesine yönelik yatırım ön-fizibilitelerinin hazırlanması, yönetim danışmanlığı sağlanması, mali/finansman ve teknik destek programları uygulanması gibi çalışmaların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

İmalat Sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı kapsamında bölgede öne çıkan sektörlerde (tekstil ve giyim ürünleri, makine ve teçhizat, gıda ve içecek ürünleri imalatı) dijital dönüşümün sağlanarak gelir ve karlılık düzeyinin artırılmasına katkı sağlanması hedeflenecektir. Program kapsamında işletmelerde dijital hizmetlerin ve dijital operasyonel yetkinliklerin artırılması, dijital dönüşüm sürecinde kurumsal yönetim ve yönetişim kapasitesinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

2020 yılı içerisinde Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi faaliyetinin saha çalışması (anket) bileşeni ile ilgili çalışmalar başlatılmış olup 2021 yılının ilk çeyreğinde analiz raporunun tamamlanması öngörülmektedir. 2021 Dijital Dönüşüm Finansman Desteği Programının da 2021 yılı içerisinde ilan edilmesi öngörülmüştür.

Bu doğrultuda eğitim ve farkındalık programları, imalat sanayi işletmelerinin dijitalleşme temalı konferanslara katılımı organizasyonu, dijital dönüşüm temalı başarı örnekleri etkinlikleri, dijitalleşme odaklı devlet destekleri hakkında bilgilendirme, danışmanlık faaliyetleri, dijital teknoloji tedarikçileri-uzmanlar-sektör paydaşları webinar organizasyonu, yönetim danışmanlığı ve finansman desteği gibi

araçlarla önümüzdeki 3 yıllık dönemde dijitalleşme alanında bölgede önemli düzeyde ilerleme sağlanması hedeflenmektedir.

Sonuç Odaklı Programlar dışında ise Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında; SOP'lar kapsamında öngörülmeven ancak bölgesel kalkınma açısından önem arz eden faaliyetler gerçekleştirilecektir.

2020 yılı içerisinde; COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı ve SODES programları ile Fizibilite Desteği ve Teknik Destek Programları uygulanmıştır. Mesleki Eğitim temalı etkinlikler ise yine 2020 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Yatırımcılara Yönelik Ön Fizibilite Raporları Hazırlanması faaliyeti ile ilgili çalışmalar 2020 yılı içerisinde başlatılmış olup bu çalışmalara 2021 yılı içerisinde de öncelikli olarak devam edilecektir. 2019 Güçlü Sanayi ve Temiz Üretim Mali Destek Programı uygulamasına 2021 yılında da devam edilmesi öngörülmektedir.

Bu kapsamda; bölgenin iş ve yatırım olanaklarının tanıtımı, imalat sanayide yenilik, temiz üretim ve kaynak verimliliği kapsamında kurumsal kapasite ve farkındalığın artırılması, yerel paydaşların kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi amaçları doğrultusunda faaliyetler yürütülecektir. Fizibilite desteği programı, teknik destek programı, yabancı yatırımcı çekme ve uluslararası işbirlikleri, Denizli Mesleki Eğitim Merkezi güdümlü projesi uygulaması, Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP), Kalkınma Ajansları 2020 yılı teması olarak belirlenen “Kaynak Verimliliği” ile ilgili faaliyetler ve Ata Tohumunun Geliştirilmesi ile ilgili çalışmalar 2021 yılında da gerçekleştirilecektir.

Güney Ege Kalkınma Ajansı, 2021 Yılı Çalışma Programı kapsamında belirlemiş olduğu Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar, Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi, İmalat Sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm Sonuç Odaklı Programları ve Yerel Kalkınma Fırsatları faaliyetleri doğrultusunda paydaşlar ile birlikte gerçekleştireceği proje ve faaliyetler ile bölgede dengeli ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması yönünde çalışmalarını sürdürecektir.

1. GİRİŞ

25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun’un 3’üncü maddesine dayanılarak Kalkınma Bakanlığı’nın (Mülga) koordinasyonunda, 25 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş olan Güney Ege Kalkınma Ajansı, 2010 yılında fiilen faaliyetlerine başlamıştır.

2020 yılı Eylül ayı itibariyle Ajansın icra organı olan Genel Sekreterlik bünyesinde, 1 Genel Sekreter, 26 uzman, 7 destek, 4 yardımcı hizmetler personeli ile birlikte toplam 38 kişi görev ve sorumluluklarını yerine getirmektedir. Ajans personelinin Ekonomik Araştırmalar ve Planlama Birimi 4 kişi, Kurumsal Hizmetler Birimi’nde 11 personel, Program Yönetim Birimi 5 kişi, İzleme ve Değerlendirme Birimi 5 kişi, Tanıtım ve Dış İlişkiler Birimi 4 Kişi, Denizli Yatırım Destek Ofisi’nde 2 kişi, Aydın Yatırım Destek Ofisi’nde 3 kişi ve Muğla Yatırım Destek Ofisi’nde 3 kişi istihdam edilmektedir. Ajans’ın organizasyon yapısı aşağıdaki gibidir:

Şekil 1: GEKA Organizasyon Şeması

Bu çalışma programı, 2014-2023 TR32 Düzey 2 Bölge Planı amaç ve stratejilerine uygun olarak 3 yıllık projeksiyon hedefi ile " Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar ", "Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi", "İmalat Sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm" Sonuç Odaklı Programları ve "Yerel Kalkınma Fırsatları" ve "Kurumsal Gelişim" faaliyetlerinden oluşmaktadır. Ayrıca, 2021 yılında, önceki yıla ait mali ve teknik destekler kapsamında gerçekleştirilen programların uygulama ve izlemesi ilgili faaliyetler yürütölmeye devam edilecektir.

2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR

2.1. EKO-TURİZMDE YENİ DESTİNASYONLAR SONUÇ ODAKLI PROGRAMI

2.1.1. Amaç

Sonuç Odaklı Programın amacı; Güney Ege Bölgesinde eko-turizm (kültürel mirası kapsayarak doğal çevreyi öne çıkaran, yerel toplumun refahını destekleyen turizm) potansiyelinin harekete geçirilerek, turizm faaliyetlerinin iç kesimlere yaygınlaştırılarak hedef ilçelerde turizm gelirlerinin artırılmasıdır. Bu kapsamda; doğal zenginlik, aktivite ve kültürel varlık potansiyeli bakımından görece üstün ilçelerin SOP uygulama dönemi sonunda eko-turizm kapsamında bölgenin çekim merkezleri olması öngörülmektedir.

Programın Özel Amaçları:

1. Doğa zenginliklerinin erişilebilirliği ve çekiciliğinin artırılması
2. Yerel yaşam ve tarihi mirasın deneyimlenebilir hale getirilmesi
3. Doğa aktivitelerinin yaygınlaştırılması ve çeşitlendirilmesi
4. Destinasyon yönetimi kapasitesinin güçlendirilmesi

Program Kapsamında Öncelikli İlçeler:

- Karacasu
- Söke, Kuşadası
- Pamukkale, Buldan
- Çameli, Fethiye/Seydikemer
- Köyceğiz, Ula

2.1.2 Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

On Birinci Kalkınma Planı'nda "Değişen tüketici eğilimleri ile teknolojik gelişmeler doğrultusunda turizmin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi, sezon süresinin uzatılması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve daha fazla harcama eğilimi olan ziyaretçilerin ülkemize çekilmesi ile konaklama süresi ve konaklama dışı harcamaların artırılması, her bir destinasyon özelinde ve odaklı anlayış çerçevesinde sektörde dönüşümün gerçekleştirilmesi ve koruma-kullanma dengesi gözetilerek ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkı sağlanması" temel amaç olarak belirlenmiştir.

Aydın, Denizli, Muğla illerini kapsayan Güney Ege Bölgesi, doğal ve kültürel mirası, geçmişe dayanan turizm tecrübesi ile küresel düzeyde önemli bir turizm destinasyonu olma hedefini sürdürmektedir.

2014-2023 TR32 Bölge Planı'nda "Küresel Turizm Odağı Güney Ege" vizyonu ile yola çıkılmış; "Dört Mevsim Turizm" gelişme ekseninde On Birinci Kalkınma Planı'nda yer alan politikalar ile paralel olarak "Bölge turizminin yenilik, işbirliği ve markalaşmaya dayalı tanıtımının sağlanması" ve "Bölge turizminin çeşitlendirilerek dört mevsime yayılması ve hizmet kalitesinin artırılması" öncelikleri belirlenmiştir.

Bölgenin mevcut başarısında kitlesel deniz turizmi büyük pay sahibi olmakla birlikte doğa ve kültür turizmi başta olmak üzere çok önemli alternatif turizm olanaklarından bölgede yeterince fayda sağlanamadığı görülmektedir. Güney Ege'nin hâlihazırda ülkemizin en çok yabancı turist çeken bölgelerin başında gelmesi, ortalama geceleme sayısının ülke ortalamasının üstünde olması, turizm tesisi ve yatak kapasitesi bakımından yaklaşık %25'lik ülke payı gibi unsurlar, alternatif turizm potansiyelinin değerlendirilmesi bakımından önemli fırsatlar oluşturmaktadır. Tüm bu olumlu hususların yanında, bölgede turizm sezonunun Haziran-Eylül dönemine sıkıştığı ve deniz-kum-güneş turizmi dışındaki turizm türlerinin potansiyelinin istenen düzeyde değerlendirilemediği görülmektedir.

2019 yılında tamamlanan Güney Ege Bölgesi Alternatif turizm envanteri çalışması kapsamında bölgedeki alternatif turizm öğeleri envanteri oluşturulmuş ve bu envanterde yer alan öğelerin potansiyelinden daha fazla faydalanılmasına yönelik strateji/faaliyet önerileri ele alınmıştır. Bu kapsamda Aydın, Denizli ve Muğla'nın ilçelerinde belirlenen alternatif turizm öğeleri Ajansımız uzmanları tarafından ziyaret edilmiş, fotoğraflanmış ve bilgi toplanmıştır. Alternatif turizm öğelerinin alt ve üst yapı ihtiyaçları, daha fazla turist çekmesinin önündeki engeller, cazibe merkezi haline gelmesi için yapılması gerekenler belirlenmiştir. Ziyaretler sonucunda Aydın, Denizli ve Muğla'nın tüm ilçelerinin alternatif turizm öğeleri raporları oluşturulmuştur.

Ajansımız 2013-2019 döneminde, bölge planında yer alan turizmin çeşitlendirilmesi önceliği kapsamında, alternatif turizm alanında çeşitli araştırma raporları hazırlamış, çalıştaylar gerçekleştirmiş ve sektör paydaşları ile işbirliği içerisinde birçok faaliyet gerçekleştirmiştir. Ayrıca, mali destek programları aracılığı ile doğa turizmi, spor turizmi, kültür turizmi, medikal turizm ve diğer alternatif turizm temalarında 69 proje yürütülmüş ve bölgede alternatif turizm alanlarının çekiciliği ve aktivite çeşitliliğini artırma hedefi doğrultusunda önemli düzeyde altyapı oluşturulmuştur. Tüm bu çalışmalar bölgesel düzeyde alternatif turizm farkındalığının ve bu alandaki yatırımların artırılmasını sağlamıştır. Ajansımızın geçmiş dönem faaliyet ve projeleri, turizm çeşitliliğinin artırılmasına katkı sağlamış olmak ile birlikte, turistik öğeleri, değer zincirinde yer alan ürün ve hizmetler ile bütüncül bir şekilde ele alan belli bir odak ve tema içeren destinasyonlar oluşturulmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Özellikle uluslararası turizm talebinin yapısındaki değişiklikler, kentlerden doğaya yöneliş, çevre konularına karşı artan ilgi, kitle turizmine bir reaksiyon olarak ve farklılık arayışı ile ortaya çıkan eko-

turizm günümüzde turizm sektörünün hızla gelişen bir alt sektörü olmuştur. 2019 yılında ajansımız tarafından hazırlanan Güney Ege Bölgesi Alternatif Turizm Envanteri çalışması kapsamında elde edilen bilgiler ile doğal zenginlik, aktivite ve kültürel varlık potansiyeli bakımından görece üstün bazı ilçelerimizin rekabet edebilir eko-turizm destinasyonları haline getirilebileceği öngörülmektedir. Belirlenen bu alt bölgelere ilişkin plan ve programlar, envanter, ajansın bu bölgelerde ortaya koyabileceği somut katkılar ve paydaşların ajanstan beklenti ve işbirliği yapma düzeyi birlikte değerlendirildiğinde, bu bölgelerin SOP uygulama dönemi sonunda eko-turizm kapsamında bölgenin çekim merkezleri olabileceği öngörülmektedir.

Öncelikli bölgelerin belirlenmesinde Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan 2023 Doğa Turizmi Master Planlarında yer alan doğa turizmi değerleri matrisindeki aşağıdaki göstergelerin kullanılması ile oluşturulan endeksten faydalanılmıştır. Bu endeks kapsamında her bir ilçe aşağıdaki başlıklar düzeyinde değerlendirilmiştir.

- Kanyon, Mağara, Dağ Bisikletçiliği, Dağcılık, Dağ-Yayla Gezisi İmkânı
- Kampçılık, Düzenlenmiş Doğa Gezisi Rotası
- Pansiyonculuk, Agro-turizm
- Kuş Gözlemciliği, Milli Park vb. Sahalar, Şelale Görme İmkânı
- Estetik Göl/Baraj Olan Yerler
- Tescilli Avlak Sahası, Yabana Hayatı Geliştirme Sahası
- Bakir Doğa Parçaları Gezisi, Bakir Orman Gezisi
- Ören Yeri, Hava Sporları (Balon, Yamaç, Paraşüt)
- Turizm Odaklarına Yakınlık, Ulaşım Ağlarına Yakınlık

Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar SOP'u kapsamındaki hedef eko-turizm bölgelerine yönelik olarak Ajansımız tarafından geçmiş dönemde hazırlanan ve hazırlatılan sektörel raporlardan SOP uygulama dönemindeki hazırlık ve değerlendirme çalışmalarında da istifade edilecektir.¹

2013, 2015 ve 2018 yıllarında alternatif turizm temalı mali destek programlarında Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar SOP'u kapsamındaki hedef eko-turizm bölgelerinde yürütülmüş bazı projeler aşağıda

¹ Güney Ege Bölgesi Alternatif Turizm Envanteri, Bafa Gölü Havzasında Toplum Destekli Eko-turizm Faaliyetlerinin Belirlenmesi, Buldan Turizm Tanıtım Stratejisi, Kuşadası Kese Dağı Mesire Alanının Turizme Entegrasyonu, Kuşadası Bisiklet Rotaları, Arkeoloji, Doğal Ve Kültürel Peyzaj Yapısıyla Seydikemer Tlos Antik Kenti, Ula Herkes İçin Yelken Araştırma Raporu, Çameli'de Trekking Ve Doğal Kamp Alanları, Muğla'nın Avrupa Bisiklet Rotaları Ağı Eurovelo Potansiyeli, Pamukkale Karahayit Pazarlama Stratejisi, Doğal ve Kültürel Zenginlikleri İle Seydikemer

listelenmiş olup, yürütülen bu projeler ile birlikte hedef destinasyonlarda eko-turizm potansiyelini canlandırmaya yönelik ilk adımlar geçtiğimiz yıllarda atılmıştır. ²

Ajansımız destek programları ile hedef ilçelerde bazı altyapılar oluşturulmuş olmakla birlikte, ilçelerde henüz turizme tam anlamı ile entegre edilememiş doğa alanları, kırsal yaşam/mirasa ilişkin öğeler ve kırsal etkinlikler bulunmaktadır. Aşağıdaki tabloda hedef ilçelerdeki öğeler özetlenmiştir.

İLÇE	DOĞA ALANLARI	KIRSAL YAŞAM VE MİRAS	DOĞA ETKİNLİKLERİ
KUŞADASI	Dilek Yarımadası Milli Parkı	Oleatrium Zeytinyağı Müzesi	Güzelçamlı Yamaç Paraşütü
	Zeus Mağarası	Anaia Antik Kenti	Doğa Yürüyüşü (Milli Park)
	Aslanlı Mağarası	Kuşunlu Manastırı	Kamp alanları
	Yaren Mağarası	Çalikuşu Evi Kültür Sanat Merkezi	Dilek Yarımadası Bisiklet Turu
	Davutlar Kaplıcaları	Tarihi Kuşadası Evleri	Bisiklet Festivali
		Osmanlı Mezartaşları	Organik tarım
		Pygela, Panionion antik kentleri	
		Güvercinada Kalesi	
		Caferli Köyü, Kırızlı Köyü	
KARACASU		Kaleiçi Surları ,Kervansaray	
	Kahverderesi Yaylası	Keşkek	Kamp turizmi
	Tekke Yaylası	Aphrodisias Antik Kenti	Yürüyüş rotaları
	Bahçeköy Şelalesi	Karacasu Etnografya Müzesi	Karavan turizmi
	Dandalaz Şelalesi	Seramik ve Çömlekçilik Atölyeleri	Bisiklet Turu
	Görle Kanyonu	Dikmen Kekik Balı	
	Dedebağı Yaylası	Dedebağı türbesi	
	Karacasu Baraj Gölü		
	Sırtlanini Mağarası		
SÖKE	Karabağlar Kanyonu		
	Karina Dalyanı	Priene Antik Kenti	Doğa Yürüyüşü
	Latmos Dağı	Eski Doğanbey Köyü	Kuş Gözlemi
	Bafa Gölü	İlyas Bey Camii	Dağ bisikletçiliği
	Azap Gölü	Aziz Nikolas Kilisesi	Kampçılık
	Dilek Yarımadası Ziyaretçi	Myus Antik Kenti	Pansiyonculuk
		Bağarcık Kalesi	Sportif Olta Balıkçılığı
		Söke tatlı maya ekmeği	
		Söke Körüklü Çizmesi	
FETHİYE / SEYDİKEMER		Karakaya Mağara Resimleri	
		Serçin Eko-turizm Merkezi	
		Güllübahçe Bez Bebekleri	
	Ölüdeniz Lagünü	Telmasos Antik Kenti	Babadağ Yamaç Paraşütü
	Kıdrak Tabiat Parkı	Kayaköy	Likya Yürüyüş Yolu
	Kelebekler Vadisi	Amintas Kaya Mezarları	Jeep Safari
	Şövalye Adası	Afkule Manastırı	Eşen çayında rafting
	Karabel ve Kuyucak	Fethiye Müzesi	ATV turları
	Dokuzgöl Yaylaları	Kadiana Antik Kenti, Sidyma Antik	Sanat Kampı
FETHİYE / SEYDİKEMER	Girdev Gölü Yaylası	Ören (ceramos)	At turları
	Saklıkent Kanyonu-Eşen	Eşen ve Üzümlü Köyü	
	Eren Dağı	Letoon Antik Kenti	

² Buldan Tripolis Antik Kenti Anıtsal Çeşme Kazı Projesi, Buldan Tripolis Antik Kenti Koruma Ve Tanıtım Projesi, Çameli Spor, Macera Ve Doğa Turizmi Altyapı Geliştirme Projesi, Çameli Ekoturizm Altyapı Geliştirme Projesi, Fethiye'de Engelsiz Tarih, Adrenalin Köyü Kimliğini Güçlendiriyor (Fethiye), Rotamız Babadağ (Fethiye), Şifa Kaynağı Sultaniye Kaplıcaları Sağlığına Kavuşuyor (Köyceğiz), Köyceğiz-Ortaca-Dalaman Yürüyüş Ve Bisiklet Yolları - The Eco Trail, Kuşadası Kadikalesi/Anaia Liman Kalesi Ve Anıtsal Kilisenin Ziyaretlere Açılması,Tarihi Kuşadası Limanı Ve Kültürel Rotalar, Pamukkale'den Laodikya'ya Kuşbakışı 2000 Yıl, Anadolu Balon-Uçmayan Kalmasın(Pamukkale), Termal Kent'te Doğayla Buluşma (Pamukkale), Dört Mevsim Kültür Rotamız Ula, Gökova Uçurtma Sörfü İle Ünleniyor (Ula), Doğal Cennet; Geyik Kanyonu (Ula), Ula Göleti Çevre Düzenlemesi Bisiklet Ve Yaya Yolları Projesi

	Seki Yaylası	Pinara Antik Kenti	
		Tlos Antik Kenti	
KÖYCEĞİZ	Köyceğiz Gölü	Kaunos Antik Kenti	Çamur banyosu
	Sultaniye Kaplıcaları	Siğla Ağacı	Dalaman Çayı Rafting
	Yuvarlak Çay	Narenciye	Bisiklet turu
	Sandiraz Dağı	Pınarköy ve Zeytinalanı yörük	Kamp
	Dalyan Deltası	Çandır Organik Köy	
	Toparlar Şelalesi		
	Ağla (Yaylaköy)		
	Topgözü Kanyonu		
	Kulak Mesire Yeri		
	Gökçeova ve Sülüklü Gölü		
ULA	Geyik Kanyonu	Cittaslow	Doğa Yürüyüşü
	Ula Göleti	Ula Evleri	Yamaç Paraşütü
	Akyaka	Arıcılık	Akyaka Orman Kampı
	Siğla Ormanı	Akçapınar Tostçusu	Yelken, kitesörf
	Ula Kanyonu	Ege Dizisi	Bisiklet turu
	Okalıptus Yolu	Karabörtlen Köyü	
	Yedi delik mağarası		
PAMUKKALE	Pamukkale Travertenleri	Hierapolis	Pamukkale Balon Turu
	Karahayıt Kaplıcaları	Karahayıt	Yamaç Paraşütü
	Teleferik	Denizli Etnografya Müzesi	Gyrocopter
	Bağbaşı Kent Ormanı	Colossea Antik Kenti	Doğa yürüyüşü
	Pamukkale Seyir Tepesi	Laodikya Antik Kenti	
	Karahayıt Kırmızı Su	Denizli Konağı	
	Natural Park	İbrahim Çallı Sanat Evi	
	Lavanta Bahçesi	Akhan Kervansarayı	
	Çamlık Parkı		
ÇAMELİ	Kolak Gölü	Hayri Dev UNESCO evi	Bisiklet Turu
	Emecik Kanyonu	Kibyra Antik Kenti	Yaylacık Dağı Yamaç Paraşütü
	Kızıltüdü Kanyonu	Taş Konaklar	Off Road
	Paşadere Parkı		
	Sazak Kanyonu		
	Yörük Oturağı		
BULDAN	Yenice Kaplıcaları	Geleneksel Buldan Evleri	Kampçılık
	Süleymanlı Yayla Gölü	Tripolis Antik Kenti	Doğa Gezisi
		Buldan bezi - dokumacılık	Kuş Gözlemciliği
		Buldan El Sanatları ve Kültür Merkezi	

Bu kapsamda; 2020 yılı içerisinde; eko-turizm bölgeleri destinasyon yönetim komisyonları oluşturulması, destinasyon yönetim ve eylem planları hazırlanması, hedef ilçelerde örnek yatırım ön fizibiliteleri, destinasyonlara yönelik tanıtım materyalleri oluşturulması çalışmaları başlatılmış olup bu çalışmaların 2021 yılı içerisinde de sürdürülmesi planlanmaktadır. Ayrıca; Proje Teklif Çağrısı kapsamında Alternatif Turizm temalı Mali Destek Programları da 2020 yılı içerisinde ilan edilmiş olup bu programların ve 2018 Kültür Turizminin Geliştirilmesi Mali Destek Programının uygulanmasının 2021 yılında devam etmesi öngörülmektedir.

2.1.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Program kapsamında 2021-2024 döneminde hedeflenen sonuç ve çıktılar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1: Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar SOP Sonuç Hedefleri

#	Gösterge Adı	Birim	Mevcut	Hedef	İlgili Özel Amaç(lar)
1	Hedef ilçelerdeki tesislerde geceleme sayısında artış ¹	%	-	20	1,2,3
2	Hedef ilçelerdeki ören yerlerinde ziyaretçi artışı ²	%	-	20	2
3	Eko-turizm faaliyetlerini destekler nitelikte hizmetler sektöründe kurulan yeni işletme sayısı	Adet	0	18	2,3
4	2023 yılında destinasyon yönetim komisyonu toplantılarını gerçekleştirmeye devam eden destinasyon sayısı	Adet	0	6	4

¹(2023-2024) döneminde turizm işletme ve belediye belgeli konaklama tesislerinde geceleme sayısının (2019-2020) dönemine göre artış oranı (%)

² (2023-2024) döneminde ören yerlerindeki ziyaretçi sayısının (2019-2020) dönemine göre artış oranı (%)

Tablo 2: Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar SOP Çıktı Hedefleri

Çıktı Göstergesi	SOP Hedef	2021 Hedef	Tamamlanma Dönemi
Destinasyon Yönetim Komisyonu Toplantısı Gerçekleştirilen İlçe Sayısı	9	9	2023
Destinasyon Yönetim Komisyonu Toplantı Sayısı	27	9	2023
Eylem Planları Hazırlıkları Kapsamında Gerçekleştirilen Çalıştay/Toplantı Sayısı	3	3	2021
Oluşturulan Eko-Turizm Eylem Planı Sayısı	9	9	2021
Gerçekleştirilen Kapasite Geliştirme Ve Farkındalık Programı	27	9	2022
Kapasite Geliştirme Ve Farkındalık Programına Katılan Kişi Sayısı	1.000	500	2022
İyi Uygulama Ziyareti Sayısı	4	-	2022
Devlet Desteklerinin Tanıtımı Toplantı Sayısı	27	9	2022
Devlet Desteklerinin Tanıtımı Toplantılarına Katılan Kişi Sayısı	600	200	2022
Eko-Turizm Yatırımlarına İlişkin Hazırlanan Ön Fizibilite Sayısı	3	3	2022
Hedef Pazar Analizi Oluşturulan Eko-Turizm Destinasyonu Sayısı	9	-	2022
Tanıtım Materyali Oluşturulan Destinasyon Sayısı	9	6	2023
Güney Ege Turizm Tanıtım Portalı Yıllık Ziyaretçi Sayısı	40.000	7.500	2023
Gerçekleştirilen Tanıtım Organizasyonu Sayısı	15	5	2023
Ekoturizm Fuarlarında Tanıtılan Destinasyon Sayısı	18	9	2022
Alternatif Turizm Sektöründe Yönetim Danışmanlığı Hizmeti Alan İşletme Sayısı	60	10	2022
2020 Alternatif Turizm Mali Destek Programı Kapsamında Sözleşme İmzalanan Proje Sayısı	35	35	2022
2021 Eko-Turizm Mali Destek Programı Kapsamında Sözleşme İmzalanan Proje Sayısı	10	-	2023
2022 Alternatif Turizm Mali Destek Programı Kapsamında Sözleşme İmzalanan Proje Sayısı	25	-	2024

2.1.4. Proje ve Faaliyetler

2.1.4.1.Araştırma, Analiz ve Programlama

2.1.4.1.1. Destinasyon Yönetim ve Eylem Planları

Eylem planı kapsamında; doğal zenginliklerin turizme kazandırılması, doğa aktivitelerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi, destinasyon hinterlandındaki öğelerin cazibesinin artırılması, sosyal, kentsel ve mimari iyileştirmelere yönelik öncelikler ve faaliyetler belirlenecektir. Eylem planı ile ortaya çıkan faaliyetlerin; bütçe imkanları ölçüsünde Ajansımız mali ve teknik destek programları, kırsal turizme yönelik diğer destek mekanizmaları, yerel yönetimlerin projeleri, lobi faaliyetleri, kapasite geliştirme ve eğitim programları ve tanıtım çalışmaları aracılığıyla hayata geçirilmesi öngörülmektedir. Kuşadası, Fethiye ve Pamukkale ilçelerinde eylem planlarının oluşturulması kapsamında hizmet alımı gerçekleştirilebilecektir.

Tablo 3: Destinasyon Yönetim ve Eylem Planları

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Destinasyon Yönetim ve Eylem Planları	EAPB	180.000	Eylem Planları Hazırlıkları Kapsamında gerçekleştirilen Çalıştay/Toplantı Sayısı

2.1.4.2.İşbirliği ve Koordinasyon

2.1.4.2.1. Destinasyon Yönetim Komisyonları

Turizm endüstrisinin parçalı yapısı, planlama aşamasında paydaşlar arasında koordinasyon sağlamayı ve işbirliği yapmayı zorunlu hale getirmektedir. Turizm endüstrisinin çok sayıdaki alt sektörlerinde gerekli olan entegrasyon ve koordinasyon ihtiyacı, mevcut kurumsal yapılar ile karşılanamamaktadır. Birçok farklı ürünün özgün bileşiminden oluşan turizm hizmetlerini özel bir şekilde yönetebilmek ve verim alacak tarzda mikro ölçekte koordine edebilmek, mevcut kurumlar arasındaki koordinasyonu formüle edebilmek için destinasyon bazlı yönetim komisyonları oluşturulmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Destinasyon yönetim komisyonları, turistleri faaliyette bulundukları destinasyona çekmek için çalışmalar yapan ve koordinasyon çabası içinde olan paydaşlardan oluşturulacaktır. Bu komisyon, destinasyonu yönetmek ve pazarlamaktan sorumlu olacaktır. Bu kapsamda hedeflenen 9 ilçede, kaymakam, belediye başkanı, akademisyen, GEKA uzmanı, turizm ile ilgili STK temsilcileri vb. kişileri içerecek şekilde en fazla 10 kişiden oluşan destinasyon yönetim komisyonları oluşturulması öngörülmektedir. Ajans, belirlenen destinasyonlardaki komisyonların oluşturulması ve komisyon toplantılarının organizasyonundan sorumlu olacaktır. Komisyon; turizm sektöründe insan kaynakları planlaması, ürün geliştirme, mevcut ürünlerin zenginleştirilmesi, destinasyon kimliğinin geliştirilmesi ve pazarlanması, destinasyonun markalaşması ve imaj yönetiminin sağlanması gibi fonksiyonların gerçekleştirilmesini sağlayacaktır. 2020 yılında Karacasu, Çameli, Söke, Buldan, Fethiye ilçelerinde destinasyon yönetim komisyonları teşekkül edilmiştir.

Tablo 4: Destinasyon Yönetim Komisyonları

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Destinasyon Yönetim Komisyonu Toplantıları	EAPB	45.000	Destinasyon Yönetim Komisyonu Toplantı Sayısı

2.1.4.3.Kapasite Geliştirme**2.1.4.3.1. Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları**

Eko-turizm bölgelerinde hedef gruplara yönelik farkındalık yaratılması, rollerin tanımlanması ve eko-turizme yönelik algı ve tutumun geliştirilmesi kapsamında kapasite geliştirme ve farkındalık programları uygulanacaktır. Eğitim programı, konu başlıklarına göre turizm tesisi yöneticileri, tesis çalışanları, yerel halk ve yerel yöneticileri içerecek şekilde düzenlenecektir. Pandemi sürecinin seyrine göre eğitimlerin dijital ortamda veya yüz yüze gerçekleştirilmesi hususu değerlendirilecektir. Kapasite geliştirme ve farkındalık programlarında aşağıdaki konuların içerilmesi öngörülmek ile birlikte, destinasyonlar özelinde eylem planlarında ortaya çıkacak hususlar kapsamında çeşitlendirilebilecektir.

- **Ekoturizm farkındalığı:** (Sürdürülebilir Turizm, Eko-turizm, Eko-turizmin Sosyo-Kültürel, Ekonomik, Çevresel Etkileri, Ekoturistler, Ekoturist Profili ve Seyahat Motivasyonu Özellikleri)
- **Ekoturizm işletmeciliği:** (Ekoturizm İşletmelerinin Kuruluş Aşamaları, Ekolojik Otellerin ve Pansiyonculuğun Özellikleri, Ev Pansiyonculuğu Potansiyeli, Ekoturizm Aktiviteleri, Açık Alan Etkinlikleri ve Etkinlik Yönetimi)
- **Yöresel Ürün Geliştirme, Satış ve Pazarlaması**
- **Dijital Pazarlama**

Tablo 5: Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları	YDO	150.000	Katılımcı Sayısı

2.1.4.3.2. Başarı Uygulamaların Dijital Platformlarda Paydaşlara Aktarılması

Hedef ilçelerde eko-turizm faaliyetlerinin yaygınlaştırılması kapsamında belirlenen destinasyonlarda yerel girişimciler ve yerel yöneticilerin bilinç ve farkındalık düzeyini geliştirme amacı ile başarılı uygulamaların görsel ve işitsel tanıtım materyalleri dijital platformlar kanalı ile paydaşlara ulaştırılacaktır. Bu destinasyonlar ile birlikte örnek teşkil edebilecek diğer destinasyonlar ile ilgili tanıtım materyalleri hazırlanacak, ayrıca gerekirse webinar gibi uygulamalar vasıtası ile paydaşların dijital platformlardan soru sormalarına imkân tanıyacak interaktif katılım imkânları da yaratılacaktır.

Ayrıca Kalkınma Ajansları eşleştirme programı kapsamında Ajansımız Yöresel Ürünlerin Ticarileştirilmesi, Alternatif Turizm ve Termal Turizm ajanslar arası eşleştirme programlarında yer

almaktadır. 2021 yılında da özellikle termal turizm, alternatif turizm ve yöresel ürünler temalarında iyi uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Tablo 6: Başarı Uygulamaların Dijital Platformlarda Paydaşlara Aktarılması

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Başarı Uygulamaların Dijital Platformlarda Paydaşlara Aktarılması	TDB	50.000	Uygulamalara katılım sağlayan kişi sayısı

2.1.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

2.1.4.4.1. Devlet Desteklerinin Tanıtımı

Eko-turizm destinasyonları için oluşturulacak eylem planı çıktıları kapsamında turizm ve tarım odaklı devlet destekleri ajans tarafından derlenecek, bu destinasyonlardaki paydaşlara tanıtılacaktır. Bu doğrultuda ajansımız Teknik Destek Programı, Fizibilite Desteği Programı, Tarım ve Orman Bakanlığı Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı ve TKDK Çiftlik Faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi – Kırsal Turizm ve Rekreasyon bileşenleri başta olmak üzere devlet desteklerini tanıtıcı toplantılar gerçekleştirilecektir. Pandemi sürecinin seyrine göre faaliyet dijital ortamda da gerçekleştirilebilecektir.

Tablo 7: Devlet Destekleri Tanıtımı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Devlet Desteklerinin Tanıtımı	YDO	45.000	Toplantı Katılım Sayısı

2.1.4.4.2. Hedef İlçelerde Örnek Yatırım Ön Fizibiliteleri

Bölgede eko-turizm alanında kamu yatırımlarında son dönemde artış gözlenmekle birlikte, bu alandaki özel sektör yatırımlarının yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir. Bu kapsamda eko-turizm alanında özel sektör yatırımlarının artırılmasına katkı sağlamak amacı ile belirlenen destinasyonlarda bölgeye çekilebilecek yatırımlara yön vermek amacı ile ön-fizibilite raporları hazırlanması sağlanacaktır. İlgili paydaşların öncelikle Fizibilite Desteği Programına yönlendirilmesi sağlanacak olmakla birlikte, ihtiyaç duyulması halinde bölge için faydalı olacağı değerlendirilen diğer yatırımlar için de ajans tarafından hizmet alımı yoluyla fizibilite hazırlatılması sağlanacaktır. Ön fizibilite raporları bölge illerimizde doğal kaynaklara uygun, gelişme şansına sahip, çeşitli teşvik ve destek mekanizmaları ile desteklenebilecek yatırım alanlarında yatırımcılar için rehber görevi görecektir. Bu kapsamda hedef ilçelerde eko-turizm odaklı özel sektör yatırımlarına ve özel sektöre dışsalılık sağlayacak kamu yatırımlarına rehberlik edecek ön fizibilite çalışmaları 2021 yılında devam edecektir. 2020 yılında 11 adet ön fizibilite raporu hazırlanmıştır. 2 adet ön fizibilite raporunun 2021 yılında tamamlanacağı

öngörülmektedir. Ayrıca bu alandaki başarılı yatırımların destinasyon paydaşlarına tanıtımına yönelik dokümantasyon yapılacaktır.

Tablo 8: Hedef İlçelerde Örnek Yatırım Ön Fizibiliteleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Hedef İlçelerde Örnek Yatırım Ön Fizibiliteleri	YDO	100.000	Eko-turizm Yatırımlarına İlişkin Hazırlanan Ön Fizibilite Sayısı

2.1.4.4.3.Destinasyon Odaklı Hedef Pazar Analizleri

Bu çalışma kapsamında eko-turizm destinasyonları ve rotalara uygun turist profilinin belirlenmesi; bu profillere uygun tanıtım yöntemlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Çalışma 2021 yılında gerçekleştirilecek olup, 2021 yılında oluşturulacak destinasyon yönetim ve eylem planlarının çıktılarından da istifade edilecektir.

Tablo 9: Destinasyon Odaklı Hedef Pazar Analizleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Destinasyon Odaklı Hedef Pazar Analizleri	TDB	150.000	Analiz Sayısı

2.1.4.4.4.Destinasyonlara Yönelik Tanıtım Materyalleri Oluşturulması ve Sosyal Medya Hizmeti

Eko-turizmin geliştirileceği Söke, Karacasu, Çameli, Ula, Köyceğiz gibi ilçelerdeki turizm potansiyeline ilişkin tanıtım faaliyetleri ve materyalleri diğer turizm odağı ilçeleri ile kıyaslandığında yetersizdir. Bu doğrultuda başta hedef eko-turizm ilçelerindeki öğeler olmak üzere kültür rotaları, doğa ve spor turizmi temalarında doküman, fotoğraf ve video ihtiyaçları doğrultusunda tanıtım materyalleri oluşturulacaktır. Bu tanıtım materyalleri guneyegeturkiye.com tanıtım portalında da kullanılacaktır. Ayrıca ilgili materyallerin sunumu ve tanıtım portalının kullanımının yaygınlaştırılması için sosyal medya hizmeti alınacaktır.

Tablo 10: Destinasyonlara Yönelik Tanıtım Materyalleri Oluşturulması ve Sosyal Medya Hizmeti

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Destinasyonlara Yönelik Tanıtım Materyalleri Oluşturulması ve Sosyal Medya Hizmeti	TDB	350.000	Tanıtım Materyali Oluşturulan Destinasyon Sayısı

2.1.4.4.5.Tanıtım Organizasyonları

Ajansımız, 2014 yılından beri Bölgeye gelen basın mensupları, yazarlar, seyahat acentaları, işadamları, sosyal medya fenomenleri vb. heyetlere yönelik Bölge turizminin ve iş imkânlarının tanıtılması

kapsamında faaliyetler düzenlemektedir. Bu faaliyetler, yerel paydaşlarımız, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve heyetin geldiği ülkedeki Tanıtma Müşaviri, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ve THY gibi paydaşlarla iletişim halinde gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamdaki çalışmaların 2021 yılında da sürdürülmesi planlanmaktadır. Çalışmaların aşağıdaki tabloda belirtilen destinasyonlarda gerçekleştirilmesi ve ziyaretler haricinde farklı etkinliklerle de çeşitlendirilmesi planlanmaktadır.

Tanıtım ziyaretlerinin (famtrip) yanı sıra kültür turizmi ve spor turizmi rotalarında özel etkinliklerin gerçekleştirilmesi ve ulusal ve uluslararası katılımcıların davet edilerek ilgili rotalara dikkat çekilmesi planlanmaktadır. Bu çalışmalar ile bölgenin eko-turizm ilçelerinin farklı pazarlarda bilinirliğinin, görünürlüğünün ve payının artırılması beklenmektedir.

Tablo 11: Tanıtım Organizasyonları

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Tanıtım Organizasyonları	TDB	600.000	Gerçekleştirilen organizasyon sayısı

Tablo 12: Tanıtım Organizasyonları

Tanıtılacak Destinasyon	Destinasyondaki Öğeler	Yöntem	Hedef Kitle
Fethiye, Çameli	Kayaköy, Taş Konaklar, Kelebekler Vadisi, Tlos Antik Kenti, Amintas kaya mezarları, Saklıkent kanyonu, Yamaç Paraşütü alanları	Fam Trip Uluslararası Özel Tanıtım Etkinliği	Ulusal ve uluslararası Basın Mensupları, Sosyal Medya Fenomenleri, Seyahat acentaları, doğa yürüyüşü ve spor ile ilgili stk'lar
Köyceğiz, Ula	Köyceğiz Gölü, Sultaniye Kaplıcaları, Dalyan Deltası, Yuvarlakçay, Kaunos Antik Kenti, Akyaka, Geyik Kanyonu	Fam Trip	Ulusal ve uluslararası Basın Mensupları, Basın Mensupları, Sosyal Medya Fenomenleri, Seyahat acentaları
Karacasu	Afrodisias Ören Yeri, Geleneksel çömlekçilik ve seramikçilik, Doğa Yürüyüşü ve doğa sporları	Uluslararası Seramik ve heykel atölyesi Fam Trip	Ulusal ve uluslararası Basın Mensupları Basın Mensupları, Sosyal Medya Fenomenleri, Seyahat acentaları, Seramik ve heykel sanatçıları, doğa yürüyüşü ve spor ile ilgili stk'lar
Pamukkale, Buldan	Hierapolis, Laodikeia, Termal Tesisler, Bağbaşı Yaylası	Fam Trip Tanıtım Konseri Festival	Ulusal ve uluslararası Basın Mensupları, Basın Mensupları, Sosyal Medya Fenomenleri, Seyahat acentaları
Kuşadası, Söke	Dilek Yarımadası Milli Parkı, Anaia Antik Kenti, Zeus Mağarası, Kirazlı Köyü, Oleatrium Zeytinyağ Müzesi	Fam Trip	Ulusal ve uluslararası Basın Mensupları, Sosyal Medya Fenomenleri, Seyahat acentaları

2.1.4.5. Ajans Destekleri

2.1.4.5.1. Proje Teklif Çağrısı

2.1.4.5.1.1. 2018 Kültür Turizminin Geliştirilmesi MDP Uygulaması ve ödemeleri

2021 yılında toplam 7.524.401,07 TL'nin ödemenin yapılacağı öngörülmektedir.

Tablo 13: 2018 Kültür Turizminin Geliştirilmesi MDP Uygulaması ve  demeleri

Proje/Faaliyet	Alt Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Proje Destek �demelerinin Gerçekleştirilmesi	2018 Kültür Turizminin Geliştirilmesi MDP Projelerinin Uygulanması ve �demeleri	İDB	7.524.401,07
TOPLAM			7.524.401,07

2.1.4.5.1.2. 2020 Alternatif Turizm Mali Destek Programı

Sonuç odaklı programın amaçlarına ve eko-turizmi destekler nitelikteki diğ r alternatif turizm aktivitelerinin güçlendirilmesi doğrultusunda; Güney Ege Bölgesinde alternatif turizm potansiyelinin harekete geçirilerek, bölgede konaklama yapan ziyaretçi sayısının ve ortalama konaklama sürelerinin artırılmasına yönelik olarak 25.000.000 TL b   eli bir mali destek programı 2020 yılında ilan edilmiş olup program ve proje uygulamaları 2021 yılında devam edecektir. Program; kapsamında 2021 yılı içerisinde 14.000.000 TL  deme yapılması beklenmektedir.

Tablo 14: 2020 yılı Alternatif Turizm Mali Destek Programı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
MDP Değ�rlendirme Süreci	PYB	120.000
Sözleşme Daveti	PYB	-
Sözleşmelerin İmzalanması	İDB	-
MDP Yararlanıcılara Yönelik Başlangıç Toplantısı ve Uygulama Eğitimleri	İDB	10.000
MDP İzleme Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	-
2020 Alternatif Turizm MDP Proje Destek �demelerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	14.000.000

2021 yılında ve 2022 yılında alternatif turizm temalı destek uygulamalarına devam edilmesi öngörülmektedir.

2.1.4.5.1.3. 2021 Alternatif Turizm Finansman Desteği ve Mali Destek Programı

Sonuç odaklı programın amaçlarına ve eko-turizmi destekler nitelikteki diğ r alternatif turizm aktivitelerinin güçlendirilmesi doğrultusunda; Güney Ege Bölgesinde alternatif turizm potansiyelinin harekete geçirilerek, bölgede konaklama yapan ziyaretçi sayısının ve ortalama konaklama sürelerinin artırılmasına yönelik olarak Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinin 7/A maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan uygun başvuru sahiplerine yönelik olarak finansman desteği, 7/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan uygun başvuru sahiplerine yönelik mali

destek programı yürütülmesi planlanmaktadır. Program kapsamında uygulamaların 2022 yılında başlaması beklenmektedir.

Tablo 15: 2021 Alternatif Turizm Finansman Desteği ve Mali Destek Programı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
2021 Finansman Desteği ve Mali Destek Programı Tanıtım ve Eğitim Faaliyetleri	PYB	50.000

2.1.4.5.2. GÜDÜMLÜ PROJE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Eko-turizmde yeni destinasyonlar sonuç odaklı program kapsamında belirlenen hedef ilçelerin ulusal ve uluslararası düzeyde birer çekim merkezi olmasını sağlayacak özel sektör işletmeciliğini güçlendirecek yeni hizmet organizasyonlarını geliştirilecek destinasyonu bütüncül bir şekilde harekete geçirecek güdümlü projeler geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Tablo 16: GÜDÜMLÜ PROJE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Güdümlü Proje Geliştirme Çalışmaları	EAPB, YDO	20.000	Oluşturulan Proje Sayısı

2.1.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 17: Program Süresi ve Zaman Planlaması

FAALİYETLER	2021	2022	2023	2024
Destinasyon Yönetim Komisyonları				
Destinasyon Yönetim ve Eylem Planları				
Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları				
İyi Uygulama Ziyaretleri				
Başarılı Uygulamaların Dijital Platformlarda Paydaşlara Aktarılması				
Devlet Desteklerinin Tanıtımı				
Hedef İlçelerde Örnek Yatırım Ön Fizibiliteleleri				
Destinasyon Odaklı Hedef Pazar Analizleri				
Ekoturizm ile ilgili Fuar Katılımı Organizasyonu				
Destinasyonlara Yönelik Tanıtım Materyalleri Oluşturulması ve Sosyal Medya Hizmeti				
Tanıtım Organizasyonları				
Alternatif Turizm Sektörü Yönetim Danışmanlığı Programı				
2018 Kültür Turizminin Geliştirilmesi MDP Uygulaması ve Ödemeleri				
2020 Alternatif Turizm Mali Destek Programı				
2021 Alternatif Turizm Finansman Desteği Programı ve MDP				
2022 Alternatif Turizm Finansman Desteği Programı ve MDP				
Güdümlü Proje Geliştirme Çalışmaları				

2.1.6. İzleme ve Değerlendirme

Sonuç odaklı programlar kapsamında yer alan faaliyetlere ilişkin 3 ayda bir genel sekreter başkanlığında birim başkanları ve program koordinatörleri toplantısı gerçekleştirilecektir. Toplantı öncesinde çalışma programında yer alan faaliyetlerden sorumlu birimler ilerlemelere ilişkin raporlarını sunacaklardır. Sonuç Odaklı Program Koordinatörleri 6 ayda bir Program İlerleme ve Değerlendirme Raporu hazırlayacak ve Yönetim Kuruluna sunulacaktır. Program izleme ve değerlendirme çalışmalarındaki tüm çıktılar bir sonraki programlama aşamalarına veri sağlayacak, ölçülebilir ve karşılaştırılabilir nitelikte hazırlanacaktır. İzleme ve değerlendirmeye ilişkin detaylar SOP yönetim planında yer alacaktır.

2.2.ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI

2.2.1. Amaç

Bu programın genel amacı, üretim odaklı kooperatiflerin ve birliklerin rekabet gücünün artırılarak, kırsal alanda gelir düzeyinin artırılmasıdır.

Programın özel amaçları:

1. Kurumsal kapasitenin Güçlendirilmesi
2. İşleme, paketleme, depolama süreçlerinin iyileştirilmesi
3. Markalaşma ve pazarlama kapasitesinin artırılması

2.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Ülkemizdeki az gelişmiş yörelerin sürdürülebilir kalkınması, gelir dağılımındaki adaletin sağlanması gibi sorunların iyi organize olmuş, etkin işleyen bir kooperatifçilik mekanizması ile çözüme ulaşabileceği tüm kesimler tarafından kabul edilmektedir. Etkin işleyen bir kooperatifçilik ile kırsal bölgede yaşayan nüfusun geliri, istihdamı ve yaşam standardı artacak, dolayısıyla verimli çalışan kooperatifler bir yönüyle kırsal kesimden kentlere olan kontrolsüz göçün önünde bariyer görevi görecektir. Bu gibi nedenlerle çarpan etkisi oldukça fazla olan ülkemizde ve bölgemizde kooperatifçiliğin daha profesyonel ve etkin bir yapıya kavuşturulması gerekmektedir. Bu bağlamda 11. Kalkınma Planı'nda da ortak iş yapma kültürüne, sermaye birikimine ve gelir dağılımına olumlu katkıları açısından önem taşıyan kooperatifçiliğin geliştirilmesi ihtiyacı bulunduğu belirtilmektedir. Ayrıca plan döneminde bireylerin ve küçük işletmelerin ekonomik ve sosyal refaha katkılarını artırmak üzere kooperatifleşme faaliyetlerinin özendirilmesi gerektiği üzerinde durulmaktadır.

Ülkemizde kooperatifçiliğin yoğun olarak yapıldığı bölgelerden birisi olan TR32 Bölgesi'nde de önemli bir potansiyel bulunduğu bilinmekle birlikte, kooperatiflerin üretim, pazarlama, finansman ve yönetim süreçlerinde sıkıntılar yaşandığı gözlenmektedir. TR32 Düzey 2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı hazırlık sürecinde de paydaşlarla yapılan görüşmeler ve analizler sonucunda Planın "Bilgi ve kalite odaklı üreten, örgütlülüğü, verimliliği ve pazarlama kapasitesi yüksek tarım sektörü oluşturulması" önceliği altında "Üretimde öne çıkan ürünlere yönelik ortak satış kanalları oluşturulması, tarımsal işletme ölçeklerinin artırılmasına yönelik ortaklığa dayalı yatırımların desteklenmesi, üreticilerin örgütlenmelerinin teşvik edilmesi ve kurumsal altyapılarının güçlendirilmesi" gibi tedbirlere yer verilmiştir.

Ajansımız bu gerekçeler doğrultusunda 2016 yılında kooperatiflerin mevcut durumunun derinlemesine analizi, rekabet potansiyeli ve gelişme yönünün değerlendirilmesine yönelik olarak "*Güney Ege Bölgesinde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durumu ve Gelişme Stratejileri*" isimli çalışmayı gerçekleştirmiştir. Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri, Su Ürünleri Kooperatifleri, Küçük Sanayi Sitesi Yapı

Kooperatifleri, Küçük Sanat Kooperatifleri, Üretim Pazarlama Kooperatifleri ve Kadın Girişimi İşletme Kooperatifleri çalışmanın kapsamını oluşturmuştur. Bölgemizdeki üretim odaklı kooperatiflerin yaklaşık %80'ini tarımsal kalkınma kooperatifleri oluştururken, %8'ini su ürünleri kooperatifleri oluşturmaktadır. Bu doğrultuda bölgede üretim odaklı faaliyet gösteren ve aşağıda bilgileri verilen 590 kooperatif içinden tabakalı örnekleme yaklaşımına göre 159 kooperatif yöneticisiyle görüşme olanağı bulunmuştur.

Türkiye’de, il/ilçe düzeyinde kooperatiflere yönelik gerçekleştirilen örnek bir mevcut durum analizi ve strateji çalışması niteliğinde olan çalışma, geniş kapsamlı bir anket uygulamasının yanı sıra kooperatif yöneticileri ile yapılan yüz yüze görüşmelerin sonuçlarını da içermektedir. Yapılan çalışma sonucunda bölgemizdeki kooperatiflerin, programın müdahale alanlarını oluşturacak aşağıdaki başlıklar altında sorunlarla karşılaştığı gözlenmiştir:

Yönetim ve Organizasyon Kapasitesi

- Tam zamanlı profesyonel çalışan oranının azlığı,
- Yönetim ve çalışanlar için alınan eğitimlerin azlığı,
- İş tanımları, planlarına ilişkin dokümantasyon eksikliği,
- Denetim mekanizmasının etkin çalışmaması

Güney Ege Bölgesi’nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri (2016) çalışması çıktılarına göre; kooperatiflerin yaklaşık %73’ünde organizasyon ya da yönetim şeması bulunmazken yaklaşık % 80’inde ise iş tanımları ve planlarına ilişkin dokümantasyonun bulunmadığı dikkat çekmektedir. Bu durum kooperatiflerin yönetim ve organizasyonundaki etkinlik sorununa işaret etmektedir. Kooperatiflerin yaklaşık % 80’inde iş tanımları ve planlarına ilişkin dokümantasyon yoktur. Bölge kooperatiflerinde eğitim düzeyi ve alınan eğitimler incelendiğinde kooperatif başkanlarının %48,4’ünün ilköğretim mezunu olduğu sadece %6,9’unun lisans mezunu olduğu görülmektedir. Aynı zamanda “son 3 yıl içerisinde yönetim ve çalışanlar için eğitim alan” kooperatifler, görüşülen kooperatiflerin yalnızca %34’ünü oluşturmaktadır. Kooperatiflerde profesyonel insan kaynağına bakıldığında ise sadece %43’ünde profesyonel insan kaynağı bulunduğu görülmektedir.

Üretim Süreçleri:

- Soğuk hava ve depolama imkânlarının yetersizliği,
- Üretim yöntemi ve teknolojileri konusunda güncel bilgileri takip etmeme,
- Üretimde yeni yöntemler kullanılamaması,
- Ürünleri işlenmiş ürüne dönüştürememe

Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri çalışması çıktılarına göre; görüşülen kooperatifler içerisinde Muğla'da bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak % 9'u ve Aydın'da bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak % 7'si ürünlerini işlenmiş ürüne dönüştürmektedir. Denizli'de bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak % 53'ü, Muğla'da bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak % 39'u ve Aydın'da bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak % 14'ü üretimlerini işlenmiş ürüne dönüştürmeyi planlamaktadır. Çalışma kapsamındaki kooperatiflerin % 9,4'ü (15 kooperatif) diğer kooperatiflere göre üretimde farklı bir yöntem/teknik kullandıklarını ileri sürmektedir. Genel olarak bölgede faaliyet gösteren üretim odaklı kooperatiflerin teknik bilgi eğilimlerinin zayıf olduğu gözlenmektedir.

Pazarlama Süreçleri:

- Pazarlama faaliyetlerinde kullanılan araçların yetersizliği,
- Dağıtım kanallarında komisyonculara bağımlılık,
- İhracat yapamama, marka ve coğrafi işaret eksikliği

Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri çalışması çıktılarına göre; ürünlerini işlenmiş ürüne dönüştüren kooperatiflerin % 80'i ürünlerin satışını doğrudan tüketiciye yapmaktadır. Ürünlerini işlenmiş ürüne dönüştürmeyen kooperatiflerin ise % 15,7'si satışını doğrudan tüketiciye yapmaktadır. Ürünlerinin satışını toptancıya yapan kooperatiflerin % 63'ü ürünlerin satışından kaynaklanan tahsilat sorunu yaşamaktadır. Yapılan saha çalışması verilerine göre TR32 Bölgesi'nde faaliyet sürdüren kooperatiflerin %1,4' lük çok küçük bir bölümü ihracat yaptığını belirtmiştir.

Finansal Kapasite:

- Kredi/teşvik/hibe mekanizmalarından yararlanamama,
- Mevcut sermaye yetersizliği, banka kredilerinden yararlanamama,
- Tahsilat sorunları,

Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri çalışması çıktılarına göre; görüşme yapılan kooperatiflerin sadece %37'si devletin teşvik, kredi ya da hibe desteklerinden yararlanmıştır. Kooperatiflerin çoğunluğu finansman ihtiyacı için öz kaynaklarını kullanmakta, ikinci olarak da kamu bankalarını tercih etmektedirler. Görüşülen kooperatiflerin % 21'i mevcut sermayelerini yeterli bulurken, % 79'u sermayelerini yeterli bulmamaktadır. Görüşme yapılan

kooperatiflerden sadece % 17'si son 3 yılda banka kredisi kullanmıştır ve çoğunlukla kamu bankaları tercih edilmiştir. Kooperatiflerin yaklaşık % 30'u ürünlerinin satışından kaynaklanan tahsilat sorunu yaşamaktadır.

Bu doğrultuda; üretici örgütlerinde ortaya çıkan sorunlar ve bu sorunlara yönelik müdahale alanları doğrultusunda “Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi” sonuç odaklı programı tasarlanmıştır.

2019 yılında; Güney Ege Bölgesinde faaliyet gösteren üretici örgütlerinin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla Anadolu Birlik Holding işbirliği ve GEKA öncülüğünde düzenlenen teknik izleme ziyareti kapsamında Aydın, Denizli ve Muğla'dan kooperatif, birlik, tarım il müdürlükleri ve ziraat odaları temsilcilerinden oluşan yaklaşık 50 kişilik bir heyet teknik izleme ziyaretine katılmıştır. Güney Ege Bölgesindeki kooperatif ve birliklerin Türkiye'nin en güçlü kooperatif markası olan TORKU'nun iyi uygulamalarından ve başarılarından ilham alarak Aydın, Denizli ve Muğla'da kooperatifçilik alanında ortak proje geliştirme ve işbirliğine katkı sağlaması amacıyla düzenlenen etkinlik boyunca TORKU'nun ÇUMRA Kampüsü, MERAM kampüsü ve SEYDİBEY Kampüsü ziyaret edilmiştir.

Ayrıca 2018 Yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programı kapsamında 20 proje ile sözleşme imzalanmış, söz konusu projelere 7.147.244,65 TL kaynak tahsis edilmiştir.

Sonuç Odaklı Program kapsamında en önemli risk, üretim odaklı kooperatif ve birliklerin kurumsal kapasitesinin zayıf olmasıdır. Bu doğrultuda Ajans tarafından verilecek eğitim ve danışmanlıklarla, üst birlikler ve çatı kuruluşların katkı ve yönlendirmeleriyle risklerin bertaraf edilmesi öngörülmektedir.

2.2.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 18: Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi SOP Sonuç Hedefleri

Amaç	Sonuç ve Çıktı Hedefleri	Birimi	Hedef	Kaynak
Özel Amaç 1	Kurumsal Kapasitesi İyileştirilen Kooperatif / Birlik Sayısı	Adet	100	GEKA Faaliyet Raporu
Özel Amaç 2	Üretim Süreçlerine İşleme ve Paketleme Sürecini Ekleyen Kooperatif/Birlik Sayısı	Adet	15	Faaliyet Raporu, Tarım ve Orman Müdürlükleri, İdari Kayıtları
Özel Amaç 2	İşleme ve Paketleme Süreçlerini İyileştiren Kooperatif/Birlik Sayısı	Adet	30	Tarım ve Orman Müdürlüğü, GEKA Faaliyet Raporu
Özel Amaç 3	Kendi markası ile satış yapmaya başlayan kooperatif / birlik sayısı	Adet	9	Tarım ve Orman Müdürlüğü, GEKA Faaliyet Raporu

Tablo 19: Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi SOP Çıktı Hedefleri

Çıktı Göstergesi	Birim	SOP Hedef	2021 Hedef	Tamamlanma Dönemi
Ziyaret edilen iyi uygulama örneği sayısı	Adet	3	2	2022
İyi uygulama örneğine katılım sağlayan kooperatif üyesi sayısı	Adet	100	50	2022
Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimi Alan Kooperatif / Birlik Sayısı	Adet	150	50	2021
Satış ve Pazarlama –Markalaşma Eğitimi Verilen Kooperatif / Birlik Sayısı	Adet	90	30	2021
Proje Yazma Eğitimi Verilen Kooperatif / Birlik Sayısı	Adet	90	30	2021
Yönetim Danışmanlığı Hizmeti Alan Kooperatif Sayısı	Adet	30	9	2022
Devlet Destekleri Hakkında Bilgilendirilen Kooperatif Sayısı	Adet	300	100	2022
Fuarlara katılım sağlayan kooperatif/birlik sayısı	Adet	45	15	2022
Kooperatif ve Birliklere Yönelik Hazırlanan Yatırım Ön-Fizibilitesi Sayısı	Adet	10	5	2022
Etkinlik / Kongre Katılımcı Sayısı	Adet	3.000	1.500	2022
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Kapsamında Sözleşme İmzalanan Proje Sayısı	Adet	40	20	2021
Tamamlanan Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Soğuk Hava Deposu Gündümlü Projesi	Adet	1	1	2021

2.2.4. Proje ve Faaliyetler

2.2.4.1. Kapasite Geliştirme

2.2.4.1.1. İyi Uygulama Ziyaretleri

Tire Süt Kooperatifi İyi Uygulama Örneği Ziyareti: Tarımsal odaklı örgütlerin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi bağlamında tarımsal üretim ve pazarlama hususlarında başarılı olan Tire Süt Kooperatifine yerinde teknik izleme programları düzenlenecektir. Bu kapsamda başarılı olan üretici örgütleriyle iletişime geçilerek bir teknik gezi programı oluşturulacak ve bu program çerçevesinde Bölge üretici birliklerinden seçilecek lider konumunda olan üreticiler ve örgütün yönetim kademesi teknik geziye götürülecektir. Bu faaliyetin SOP kapsamında “Kurumsal kapasitenin Güçlendirilmesi” özel amacına katkı sağlaması öngörülmektedir.

Seferihisar İlçesinin Kooperatif İyi Uygulama Örnekleri Ziyareti: Hıdırlık Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, Seferihisar Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, Doğanbey Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Seferihisar ilçesinde uzun yıllardır hizmet veren ve kadınların yoğun olarak üye olan yerel kalkınmaya örnek teşkil eden önemli kooperatiflerdir. Bu kooperatiflerin bölgemizdeki ilgili kooperatiflerle birlikte ziyaret edilmesi planlanmaktadır. Bu faaliyetin SOP kapsamında “Kurumsal kapasitenin Güçlendirilmesi” özel amacına katkı sağlaması öngörülmektedir. 2021 yılı içerisinde başarılı uygulama örneği kapsamında tespit edilen diğer kooperatiflere de ziyaretler düzenlenebilecektir.

Tablo 20. İyi Uygulama Ziyaretleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
İyi Uygulama Ziyaretleri -(Tire Süt Kooperatifi Ziyareti) -(Seferihisar Kooperatifleri Ziyareti) -(Ajanstan mali destek alan kooperatiflerin ziyareti)	YDO	90.000	Ziyaret edilen iyi uygulama örneği

2.2.4.1.2. Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri

Bölgemizdeki kooperatiflerin finansal yapısında öngörü noksanlıkları ve eksik profesyonelleşme gözlenmektedir. Kooperatiflerin % 98,7'sinde muhasebe işlemlerinin finansal (mali) bir danışman olan SMM'lerin yaptığı gözlemlenmiştir. Kooperatiflerin finansman alanında tam zamanlı çalışan nitelikli işgücüne olan ihtiyacı açıkça tespit edilmiş, finansal okuryazarlık ve temel bilgisayar kullanımı becerilerinin yetersiz olduğu göze çarpmaktadır. 2021 yılında SOP kapsamında kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi özel amacı doğrultusunda, bölgede bulunan birlik ve kooperatiflere finansal okuryazarlık ve temel düzeyde bilgisayar kullanımı eğitimi hizmeti sunulacaktır. Bu eğitimler ile birlikte genel farkındalık düzeyinin artırılması hedeflenmek ile birlikte yönetim danışmanlığı programı ile bu alanlarda kapasitenin gelişmesi beklenmektedir.

Tablo 21: Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri	PYB	75.000	Eğitim alan kooperatif/birlik sayısı

2.2.4.1.3. Satış, Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri

Bölgemizdeki kooperatiflerin % 36'sı satış faaliyetlerinde bir sorun yaşamaktadır. Kooperatifler en fazla tüccar/komisyoncu aracılığıyla (% 41,5) ürünlerini satarken, doğrudan tüketiciye satma oranı %19, toptancıya satma oranı %18 olarak belirlenmiştir. Kooperatiflerin en az tercih ettiği seçenek % 3,8 ile e-ticaret olarak belirlenmiştir. İnternet ve sosyal medya araçlarını kullanmayanların oranı da % 48,6 olarak bulunmuştur. Bu kapsamda bölgemizdeki kooperatiflerin satış, pazarlama, markalaşma vb. konularda kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla eğitim programları uygulanacaktır. Bu eğitimler ile birlikte satış pazarlama ve markalaşma temalarında genel farkındalık düzeyinin artırılması hedeflenmek ile birlikte yönetim danışmanlığı programı ile bu alanlarda kapasitenin gelişmesi beklenmektedir.

Tablo 22: Satış, Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Satış, Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri	PYB	75.000	Eğitim alan kooperatif/birlik sayısı

2.2.4.1.4. Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı

Kooperatifler çeşitli destek mekanizmalarıyla desteklenerek devlet tarafından teşvik edilmektedir. TR32 Bölgesi genelinde yapılan *Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri* adlı çalışma sonucunda bölgedeki kooperatiflerin devlet desteklerinden yeterince faydalanamadığını görülmüştür. Bölgemizdeki kooperatiflerin %26'sı TKDK hakkında hiç bilgi sahibi değil iken, %5'i TKDK desteklerinden yararlanmıştır. Son 3 yıl içerisinde devlet desteği veya kredisi kullanan kooperatiflerin oranı %37'dir. Bu kapsamda Ajans personeli tarafından tüm destek mekanizmalarına ilişkin bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Pandemi sürecinin seyrine göre bilgilendirmeler dijital ortamda gerçekleştirilebilecektir.

Tablo 23: Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı	AYDO MYDO DYDO	30.000	Bilgilendirilen kooperatif sayısı

2.2.4.2. Tanıtım ve Yatırım Destek

2.2.4.2.1. Olivtech, Yörex ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu

Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri çalışmasına göre; Güney Ege Bölgesi'nde faaliyet sürdüren kooperatiflerin satış ve pazarlama konusunda en fazla kullandıkları kanal kişisel ilişkilerdir. İnternet % 19,1 ve yurtiçi fuara katılım % 15,7 ile daha sonra tercih edilen araçlardır. Yurt dışı fuara katılım % 5,6 ile en az tercih edilen araçlardandır. Üretim yöntemleri ve teknolojileri konusunda güncel gelişmeleri takip eden üreticilerin yaklaşık olarak %26'sı bu gelişmeleri fuarlar aracılığıyla takip etmektedir. Bu kapsamda kooperatiflerin güncel gelişmeleri takip etmesi hususunda üst birlikler gibi çatı kuruluşlar tarafından destek sağlanması, kooperatiflerin sektörel fuarlara etkin katılımının desteklenmesi ve ilgili dokümanlara erişiminin sağlanması önem arz etmektedir.

Tarımsal odaklı örgütlenmelerin ürünlerinin pazara erişimlerini sağlamak amacıyla tarımsal ürün fuarlarına katılım ve stant tasarımı hususlarında Ajans gerekli koordinasyonu sağlayacaktır. Bu çerçevede ilgili kurumlar ile işbirliği içerisinde katılım sağlanacak fuarlar belirlenerek, stant tasarımı vb. süreçler için hizmet alımı gerçekleştirilecektir. Ayrıca Antalya'da gerçekleştirilen ve 2014 yılından beri katılım sağlanan Yöresel Ürünler Fuarı'na (YÖREX) 2021 yılında da katılım sağlanması planlanmaktadır. Bu fuara başta bölgedeki oda ve borsalar olmak üzere yöresel ürünlerle ilgili paydaşlarla katılım sağlanmaktadır. Ajans tarafından alınan tasarım ve kurulumu yaptırılan stant yerinde yöresel ürünler tanıtılmaktadır. Bu bağlamda 2021 Yılı Çalışma Programı'nda yer alan Üretici örgütlerinin yurtiçi

fuarlara katılımı faaliyeti Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı'nın Markalaşma ve Pazarlama Kapasitesinin Artırılması özel amacına ulaşmak için uygulanacaktır.

Tablo 24: Olivtech, Yörex ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Olivtech, Yörex ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu	TDB	260.000	Fuarlara katılım sağlayan kooperatif/birlik sayısı

2.2.4.2.2. Kooperatif ve Birliklere Yönelik Yatırım Ön-Fizibiliteleri

Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri çalışmasına göre; Güney Ege Bölgesi'nde yer alan kooperatiflerin yaklaşık olarak % 67'si önümüzdeki 3 yıl içerisinde yeni yatırım yapmayı planlamaktadır. Adı geçen çalışmaya göre kadın kooperatiflerinin tamamı ile tarımsal kalkınma kooperatiflerinin yaklaşık olarak % 72'si, su ürünleri kooperatiflerinin yaklaşık olarak 50'si, yapı kooperatiflerinin yaklaşık olarak % 46'sı ve üretim/pazarlama kooperatiflerinin yaklaşık olarak % 44'ü yeni yatırım planlamaktadır. Ayrıca çalışma kapsamında elde edilen verilere göre; kooperatiflerin yöneticileri umumî olarak yatırım kararlarını kişisel tecrübelerine ya da üstünkörü olarak yaptıkları bir piyasa araştırmasına dayanarak verdikleri için bu kooperatiflerin stratejik hedef ve yönetim politikalarından yoksun oldukları görülmüştür. Üretici örgütlerinin üretim hacminin artırılması ve ürünlerinin pazarlanmasının kolaylaştırılması kapsamında bölgeye çekilebilecek yatırımlara ve kooperatiflerin gerçekleştirebileceği orta-büyük ölçekli yatırımlara yönelik ön-fizibilite raporları hazırlanacaktır. 2019 yılında Denizli ve Muğla illerinde tarım ve hayvancılık sektörünün geliştirilmesine yönelik yatırım ön-fizibiliteleri hazırlanmıştır. 2020 yılında butik aromatik meyve suyu imalat tesisi, tıbbi aromatik işleme tesisi, incir konsantresi ve incir tozu üretim tesisi, seramik hazırlama tesisi, konserve dondurulmuş sebze işleme tesisi projelerinin ön fizibiliteleri gerçekleştirilmiştir. 2021 yılında çalışmalar devam edecektir.

Tablo 25: Kooperatif ve Birliklere Yönelik Yatırım Ön-Fizibiliteleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Kooperatif ve Birliklere Yönelik Yatırım Ön-Fizibiliteleri	YDO	50.000	Ön-fizibilite Raporu Sayısı

2.2.4.2.3. Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi

Özellikle hassas doğası ve turizm zenginliği ile sanayi faaliyetlerinin kısıtlı olduğu Muğla'da, arıcılık kırsal alanda istihdam bakımından kritik önem arz etmektedir. Muğla ilinde yaklaşık 20 bin kişinin arıcılık sektörü kapsamında istihdam edildiği öngörülmektedir. Bal üretimi istatistikleri incelendiğinde; Muğla ilinin ülkemiz üretiminin %15'ini sağlayarak 81 il içerisinde 2. sıradadır ve arı koloni büyüklüğü açısından lider konumdadır. Geçtiğimiz yıllarda Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği tarafından Muğla Çam

Balı'nın coğrafi işaret tescili alınmıştır. Muğla'nın ülke arıcılığındaki konumuna bakılacak olursa; 334 mahallede, 4 bin 710 aile, 935 bin kovanla arıcılık yapmaktadır. Muğla'da başlıca arıcılık ürünü çam balı olup, Türkiye üretiminin yaklaşık olarak %75-80'lik kısmını karşılamaktadır.

Bu noktadan hareketle çam balının tanıtımını yapmak, üreticiler arasında işbirliği ve bilgi akışını güçlendirmek, uluslararası çalışmaların ve gelişmelerin özel bir platformda izlenmesi ve tartışılmasına olanak sunmak amacı ile 2012, 2014, 2016, 2018 yıllarında Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği ile birlikte Uluslararası Muğla Arıcılık ve Çam Balı Kongresi düzenlenmiştir. Bu kapsamda 2021 yılında Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği, Sıtkı Koçman Üniversitesi ve ajansımız işbirliğinde kongre düzenlenecektir.

Tablo 26: Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi	MYDO	90.000	Kongre Katılımcı Sayısı

2.2.4.3. Ajans Destekleri

2.2.4.3.1. Proje Teklif Çağrısı

Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programı Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi

2018 yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programı kapsamında 2021 yılında toplam 498.255,24 TL ödemenin yapılacağı öngörülmektedir.

Tablo 27: 2018 Yılı Mali Destek Programları

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)
Proje Destek Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	2018 yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Ödemeleri	İDB 498.255,24

2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programları

2020 yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programı kapsamında 2021 yılı içerisinde 8.000.000 TL ödeme yapılması öngörülmektedir.

Programın amacı, üretim odaklı kooperatif ve birliklerin rekabetçi bir yapıya kavuşturularak bölge ekonomisine olan katkılarının arttırılmasıdır. Programın öncelikleri aşağıdaki gibidir.

- Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi
- İşleme, Paketleme ve Depolama Süreçlerinin İyileştirilmesi
- Markalaşma Ve Pazarlama Kapasitesinin Artırılması

Tablo 28: 2020 - 2021 Yılı Mali Destek Programları

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Değerlendirme Süreci	PYB	120.000
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Yararlanıcılara Yönelik Başlangıç Toplantısı ve Uygulama Eğitimleri	İDB	15.000
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Proje Destek Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	8.000.000
TOPLAM		8.135.000

2.2.4.3.2. Yönetim Danışmanlığı Programı

Bölgemizdeki kooperatiflerin % 84'ü son 3 yıl içerisinde üniversite, araştırma merkezi, kamu kurumu ya da başka bir kuruluşla ortak çalışmada bulunmamıştır. Ayrıca kooperatiflerin %84'ü son 3 yıl içerisinde herhangi bir danışmanlık hizmeti almamıştır. 2016 yılında yapılan saha araştırmasının sonucuna göre bölgemizdeki kooperatiflerin %58'i gelecek 3 yıl içerisinde danışmanlık hizmeti alımına ihtiyaç duyacağını belirtmiştir. Son 3 yılda danışmanlık hizmeti alan kooperatiflerin % 33,3'ü diğer kooperatiflere göre üretimde farklı bir yöntem kullanırken, danışmanlık hizmeti almayan kooperatifler içinde bu oran sadece % 6'dır. Diğer kooperatiflere göre üretimde farklı bir yöntem kullanan kooperatiflerin % 80'i gelecek 3 yılda kooperatif üyelerine eğitim ya da danışmanlık hizmeti vermeyi planlarken, üretimde farklı bir yöntem kullanmayanlar için ise bu oran % 46'dır. Bu kapsamda Güney Ege Bölgesi'nde ürünlerini işlenmiş ürünlere dönüştüren veya ürün işleme yatırım planı olan kooperatiflere yönelik danışmanlık programı yürütülecektir. Teknik destek aracı kullanılarak yürütülecek programın bütçesi 750.000 TL öngörülmek ile birlikte 2021 yılında 500.000 TL ödeme yapılması planlanmaktadır. 1163 Sayılı Kanun Kapsamında Kurulan Kooperatif ve Birlikler ile 5200 Sayılı Kanun Kapsamında Kurulan Birliklerin başvuru yapabileceği program kapsamında aşağıdaki konularda danışmanlık verilmesi öngörülmektedir:

- Finansal ve Hukuki Danışmanlık
- Hibe ve destekler için proje ve iş planı hazırlanması
- Ürün Geliştirme danışmanlığı
- E-ticaret ve ihracat danışmanlığı
- Pazarlama danışmanlığı
- Kalite ve Sertifikasyon

Tablo 29: Yönetim Danışmanlığı Programı

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Yönetim Danışmanlığı Programı	PYB	500.000	Danışmanlık Hizmeti Alan Kooperatif Sayısı

2.2.4.3.3. Güdümlü Proje Desteği

Güdümlü proje desteği çalışmaları kapsamında oldukça yüksek bir tarım potansiyeline sahip Aydın ilinde tarımsal üretim krlılığını artırmak, böylelikle üreticilerin ekonomik açıdan gelişmesini ve güçlenmesini sağlamak, tüketicinin yıl boyunca tarımsal ürün talebini karşılamak, bunun yanında söz konusu tesiste kullanılan yöntemle hem enerji verimliliği sağlamak hem de diğer uygulamalar için örnek oluşturmak adına Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Soğuk Hava Deposu kurulmasına ilişkin Güdümlü Proje başvurusu 4 Temmuz 2017 tarihinde yapılmış ve fizibilitesi Bakanlık tarafından onaylanmıştır.

Muğla Arıcılar Birliği yelerine yönelik Apiterapi rnleri işleme Merkezi Güdümlü Projesi kapsamında; arıcılık konusunda uzmanlaşmış olan Muğla'da Apiterapik Arıcılık rnleri üretimi, işlenmesi ve Paketlenmesine Yönelik Tesisin kurulması ve işletilmesi öngörülmektedir. Apiterapi rnleri işleme Merkezi Güdümlü Projesi fişi 2020 yılı alışma Programı kapsamında bakanlık tarafından onaylanmıştır. Bu projeye ilişkin fizibilite raporunun 2020 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

2021 yılında iş ve yatırım ortamının geliştirilmesi, yüksek katma değerli ve ileri teknolojiye dayanan ürünlerin üretiminde yoğunlaşılması, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması ve girişimciliğin desteklenmesi maksadıyla başlanan yeni Güdümlü Projeler geliştirme çalışmalarına devam edilecektir. 2021 yılı Güdümlü Proje Desteği Değerlendirme faaliyetleri kapsamında Ajans tarafından Genel Sekreter başkanlığında en az üç kişiden oluşacak bir inceleme ve değerlendirme komisyonu kurulacak, ilgili alana ilişkin özel uzmanlık gereken durumlarda Ajans dışından bağımsız uzmanların görüşlerine başvurulacak, hizmet alımı yapılacaktır.

Tablo 30: Güdümlü Proje Desteği

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)
Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Soğuk Hava Deposu Proje demesi	İDB	300.000
Apiterapi rnleri işleme Merkezi Güdümlü Projesi n demesi	İDB	900.000
Toplam		1.200.000

2.2.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 31: Üretici rgtlerinin Güçlendirilmesi SOP'u Zaman Planlaması

Faaliyetler	2021	2022	2023
İyi Uygulama Ziyaretleri			
Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri			
Satış, Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri			
Yönetim Danışmanlığı Programı			
Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı			
Olivtech, Yrex ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu			
Kooperatif ve Birliklere Yönelik Yatırım n-Fizibiliteleri			

Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi			
2018 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP			
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP			
2022 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP			
Güdümlü Proje: Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Soğuk Hava Deposu Projesi			
Güdümlü Proje: Apiterapi Ürünleri İşleme Merkezi Güdümlü Projesi			

2.2.6. İzleme ve Değerlendirme

Sonuç odaklı programlar kapsamında yer alan faaliyetlere ilişkin 3 ayda bir genel sekreter başkanlığında birim başkanları ve program koordinatörleri toplantısı gerçekleştirilecektir. Toplantı öncesinde çalışma programında yer alan faaliyetlerden sorumlu birimler ilerlemelere ilişkin raporlarını sunacaklardır. Sonuç Odaklı Program Koordinatörleri 6 ayda bir Program İlerleme ve Değerlendirme Raporu hazırlayacak ve Yönetim Kuruluna sunulacaktır. Program izleme ve değerlendirme çalışmalarındaki tüm çıktılar bir sonraki programlama aşamalarına veri sağlayacak, ölçülebilir ve karşılaştırılabilir nitelikte hazırlanacaktır. İzleme ve değerlendirme sürecine ilişkin detaylar SOP yönetim planında yer almaktadır.

2.3. İMALAT SANAYİDE KURUMSALLAŞMA VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM SONUÇ ODAKLI PROGRAMI

2.3.1. Amaç

Güney Ege Bölgesel Yenilik Stratejisi çalışması kapsamında yapılan analizlerde bölgede özellikle gıda ve makine imalatı sektörlerinde “bilgi ve iletişim teknoloji altyapıları ve bunlara bağlı üretim ve yönetim sistemleri yaygın olmadığı” tespit edilmiş, tekstil sektöründeki işletmelerin ise üretim süreçlerinin tüm aşamalarının elektronik ortamda gerçekleştirildiği ancak “bilgisayarla tümleşik üretim” sistemine geçişe ihtiyacı olduğu vurgulanmıştır.

Bu doğrultuda kurumsallaşma ve dijital dönüşüm sonuç odaklı programı kapsamında bölgede öne çıkan sektörlerde (tekstil ve giyim ürünleri, makine ve teçhizat, gıda ve içecek ürünleri imalatı) dijital dönüşümün sağlanarak gelir ve karlılık düzeyinin artırılmasına katkı sağlanması hedeflenecektir. Program kapsamında işletmelerde dijital hizmetlerin ve dijital operasyonel yetkinliklerin artırılması, dijital dönüşüm sürecinde kurumsal yönetim ve yönetim kapasitesinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Programın Amacı:

Bölgede öne çıkan sektörlerde (tekstil ve giyim ürünleri, makine ve teçhizat, gıda ve içecek ürünleri imalatı) dijital ve kurumsal dönüşümün sağlanarak gelir ve karlılık düzeyinin artırılmasına katkı sağlanmasıdır.

Programın Özel Amaçları:

1. İşletmelerde dijital hizmetlerin (ürünler, servisler, çözümler) artırılması
2. İşletmelerin dijital operasyonel yetkinliklerin artırılması
3. Kurumsallaşma kapasitesinin geliştirilmesi

2.3.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

İmalat sanayinde dijitalleşme, değer zincirinin her aşamasında etkinlik ve verimlilik artışları ile değer oluşturma potansiyeli taşımaktadır. Dijitalleşme, bu konuda ilerleme kaydetmiş bölgeler ve işletmeler açısından önemli fırsatlar sunarken, bu alanda adım atmamış olan bölge ve işletmeler açısından da büyük bir tehdit oluşturmaktadır. İmalat sanayinin dijital dönüşüm sürecinde, üretimde rekabet edebilir pozisyonda olabilmek için dijital teknolojilerden verimli, etkili ve etkin bir şekilde faydalanılması gerekmektedir.

İmalat sanayinin dijital dönüşüm sürecinde “yapay zekâ, otonom robotlar, büyük veri ve ileri analitik, bulut bilişim, artırılmış ve sanal gerçeklik, nesnelerin interneti, eklemeli imalat, yeni nesil akıllı sensör teknolojileri ve siber güvenlik” gibi teknolojiler katma değer, verimliliğin, kârlılığın, kalitenin ve

benzeri birçok unsurun en üst seviyeye çıkarılmasında öncü teknolojiler olarak görülmektedir. Diğer taraftan, dijital teknolojiler şimdiye kadar insanlar tarafından geleneksel yöntemlerle yapılan birçok işin otonom bir şekilde yapılabilmesine olanak tanımakta, dolayısıyla da aynı üretimin daha az kişi istihdam edilerek yapılmasını mümkün kılmaktadır. Bununla birlikte, ekonomideki büyümenin sağladığı ek istihdam olanakları da ortaya çıkmaktadır.

Dijitalleşme, tüm dünya için olduğu gibi ülkemiz ve bölgemiz için de önem taşımakla birlikte yapılan bazı araştırmalar, dijitalleşme konusunda daha gidilecek yolumuz olduğunu ortaya koymaktadır. Dünya Ekonomik Forumu 2014-15 Küresel Rekabetçilik Raporu'nda 144 ülke arasında 45. sırada yer alan Türkiye'nin, bu sonuçla "teknolojiye hazır olmak" konusunda gelişmekte olan ülkelerin gerisinde kaldığı görülmektedir. Bu tablo bize, Türkiye'nin ekonomik gelişimine ivme katacak ve ülkemizi global rekabette bir adım ileriye taşıyacak çözümün teknolojiyi benimsemek ve hızla dijitalleşmek olduğunu göstermektedir. Diğer yandan, dijitalleşme ihtiyacının üst seviyede olduğu ülkemizde bu ihtiyacın giderilmesine yönelik adımlar atılmaya başlamıştır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan Dijital Türkiye Yol Haritasında başta KOBİ'ler olmak üzere birçok işletmenin dijital dönüşüm sürecini sağlıklı bir şekilde yürütecek finansal kaynağa ve teknolojik altyapıya sahip olmadığı belirtilmektedir. Yol Haritası ve Dijital dönüşüm destek programı kapsamında kimya, motorlu kara taşıtları, makine ve teçhizat, yarı iletkenler ve elektronik ile gıda ve içecek ürünleri olarak belirlenen odak sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'ler olmak üzere imalat sanayi işletmelerinin üretim değer zinciri üzerinden dijital dönüşüm süreçlerinin desteklenmesi hedeflenmektedir.

Güney Ege Bölgesi Yenilik Stratejisi kapsamında imalat sanayi başlığı altında ele alınan makine ve teçhizat imalatı, tekstil ve giyim ürünleri imalatı ile gıda ve içecek ürünleri imalatı bölgemizde hem ihracat, hem de istihdam bakımından bölge sanayisini sürükleyen lokomotif sektörlerdir. Bölgesel Yenilik Stratejilerinin ekonomik dönüşüm süreçlerinde giderek öne çıkan ve 'Yenilikçi Güney Ege Projesi'nde de altı çizilen Akıllı İhtisaslaşma yaklaşımının hayata geçirilmesinde aşağıdaki unsurlar öne çıkmaktadır:

- Enformasyon ve iletişim teknolojilerindeki uygulamaları da dikkate alacak şekilde bölgesel bazda bilgi temelli gelişme için gereksinimleri, anahtar öncelikleri ve yatırım ihtiyaçlarını ele alacak destekler geliştirmek

- Teknolojik (Ar-Ge) ve iş modeli temelli yenilik faaliyetlerini özel sektör şirketlerinin bu yönde yatırım yapmalarını sağlayacak şekilde desteklemek

Bölgesel Yenilik çalışması kapsamında yapılan analizlerde bölgede özellikle gıda ve makine imalatı sektörlerinde “bilgi ve iletişim teknoloji altyapıları ve bunlara bağlı üretim ve yönetim sistemleri yaygın olmadığı” tespit edilmiş, tekstil sektöründeki işletmelerin ise üretim süreçlerinin tüm aşamalarının elektronik ortamda gerçekleştirildiği “bilgisayarla tümleşik üretim” sistemine geçişe ihtiyacı olduğu vurgulanmıştır.

Bu doğrultuda imalat sanayide kurumsallaşma ve dijital dönüşüm sonuç odaklı programı kapsamında bölgede öne çıkan sektörlerde (tekstil ve giyim ürünleri, makine ve teçhizat, gıda ve içecek ürünleri imalatı) dijital dönüşümün sağlanarak gelir ve karlılık düzeyinin artırılmasına katkı sağlanması hedeflenecektir. Program kapsamında işletmelerde dijital hizmetlerin ve dijital operasyonel yetkinliklerin artırılması, dijital dönüşüm sürecinde kurumsal yönetim ve yönetim kapasitesinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Program kapsamında Dijital Dönüşüm Mevcut Durum Analizi, Eğitim Programları, Yönetim Danışmanlığı Programı, Dijital Dönüşüm Finansman Destek Programları, Dijital Dönüşüm Temalı Konferans, Dijital Teknoloji Tedarikçileri-Uzmanlar-Sektör Paydaşları Webinar Organizasyonu, Dijitalleşme Odaklı Devlet Destekleri Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetleri gibi araçlarla önümüzdeki 4 yıllık dönemde dijitalleşme alanında bölgede önemli düzeyde ilerleme sağlanması hedeflenmektedir.

İşletmelerin dijitalleşme konulu yatırım ve faaliyetlere mevcut durumda istenilen düzeyde ilgi ve yönelim göstermemesi sonuç odaklı programın önemli risklerinden biridir. Ancak, Ajansımız tarafından gerçekleştirilecek eğitim ve farkındalık faaliyetleri, mali destek programı uygulamaları ile dijitalleşme sürecine olan ilgi ve yatırım yapma eğiliminin artırılması beklenmektedir.

2.3.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Program kapsamında 2021-2024 Döneminde hedeflenen sonuç ve çıktılar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 32: İmalat Sanayinde Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm SOP Sonuç Göstergeleri

Amaç	Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Dijital hizmetlerini artıran işletme sayısı	Adet	50	Anket Çalışması ve idari kayıtlar
2	Dijital operasyonel yetkinliklerini artıran işletme sayısı	Adet	75	Anket Çalışması ve idari kayıtlar
3	Dijitalleşme/Kurumsallaşma temalı eğitim programı, teknik destek programı ve yönetim danışmanlığı programlarından en az 2 kez faydalanan işletme sayısı	Adet	30	Anket Çalışması ve idari kayıtlar

Tablo 33: İmalat Sanayinde Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm SOP Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergesi	Birim	SOP Hedef	2021 Hedef	Tamamlanma Dönemi
Gerçekleştirilen “Öne Çıkan Sektörlerde Dijital Dönüşüm Mevcut Durum Analizi” sayısı	Adet	1	1	2021
“Öne Çıkan Sektörlerde Dijital Dönüşüm Mevcut Durum Analizi” kapsamında görüşme yapılan işletme sayısı	Adet	200	200	2021
Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitim programına katılan işletme sayısı	Adet	30	30	2021
Yönetim Danışmanlığı Programından Faydalanan İşletme Sayısı	Adet	30	10	2023
Gerçekleştirilen Dijital Dönüşüm Temalı Etkinlik/Konferansa katılan kişi sayısı	Kişi	200	200	2021
Dijital Teknoloji Tedarikçileri-Uzmanlar-Sektör Paydaşları Webinar Organizasyonuna katılan imalat sanayi işletme sayısı	Adet	50	50	2021
2021 Dijital Dönüşüm Finansman Desteği Programı kapsamında destek almaya hak kazanan proje sayısı	Adet	25	25	2023
2022 Dijital Dönüşüm Finansman Desteği Programı kapsamında destek almaya hak kazanan proje sayısı	Adet	25	-	2024

2.3.4. Proje ve Faaliyetler

2.3.4.1. Araştırma Analiz Programlama

2.3.4.1.1. Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi

Bölgesel Yenilik çalışması kapsamında yapılan analizlerde bölgede özellikle gıda ve makine imalatı sektörlerinde “bilgi ve iletişim teknoloji altyapıları ve bunlara bağlı üretim ve yönetim sistemleri yaygın olmadığı” tespit edilmiş, tekstil sektöründeki işletmelerin ise üretim süreçlerinin tüm aşamalarının elektronik ortamda gerçekleştirildiği “bilgisayarla tümleşik üretim” sistemine geçişe ihtiyacı olduğu vurgulanmıştır.

Bu doğrultuda; bölgede öne çıkan makine ve teçhizat, tekstil ve giyim ile gıda ve içecek imalatı sektörlerinde dijitalleşmeye yönelik gerçekleştirilecek faaliyetler kapsamında öncelikli olarak dijitalleşme alanındaki mevcut durumun daha detaylı şekilde belirlenmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Dijitalleşmeye yönelik ihtiyaçların analiz edilmesi kapsamında saha araştırması gerçekleştirilecektir. 3 ana bileşenden oluşacak endekste Dijital Stratejinin şirketin stratejisinde yer alıp almadığı, şirketin ürün, çözüm ve hizmetlerinde dijitalleşme düzeyi, dijital operasyonel yetkinlikler kapsamında ise dijital teknoloji ve uygulamaların organizasyonel iş akışını, iç süreçlerini destekleyip desteklemediği ölçülecektir. Saha analizi kapsamında hizmet alımı gerçekleştirilecek olup tekstil ve giyim ürünleri sektöründe 100 ve üzeri çalışan, makine imalatı ve gıda imalatı sektöründe 20 ve üzeri çalışan sayısına sahip işletmeler kapsama alınacaktır. 2020 yılında hazırlık çalışmaları başlatılan Mevcut Durum Analiz Raporunun; saha çalışması (anket) bileşeninin 2020 yılı sonuna kadar tamamlanması, 2021 yılı

içerisinde ise anket çıktılarının değerlendirilerek Mevcut Durum Analiz Raporunun tamamlanması öngörülmektedir. Pandemi koşulları dikkate alındığında; saha çalışmasının (anket) e-posta/telefon/Zoom-Skype gibi dijital platformlar üzerinden de gerçekleştirilmesi söz konusu olabilecektir.

Tablo 34: Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi	EAPB	120.000	İhtiyaç Analizi Kapsamında Görüşme Yapılan İşletme Sayısı

2.3.4.2. Kapasite Geliştirme

2.3.4.2.1. Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri

Bölgede öne çıkan makine ve teçhizat, tekstil ve giyim ile gıda ve içecek imalatı sektörlerinde aşağıdaki konular öncelikli olmak üzere dijitalleşme ve kurumsallaşma teması kapsamında genel bilgi düzeyi ve farkındalık artırılacaktır.

- Dijital Dönüşüm
- Kurumsal Yönetim
- İşletme Anayasası Oluşturulması
- Tedarik Zinciri Yönetimi
- Verimlilik Artırıcı Proje Hazırlama ve Proje Uygulama
- Dış Ticaret
- Yalın Üretim

Pandemi koşulları dikkate alındığında, eğitim programlarının dijital platformlar aracılığı ile organize edilmesi söz konusu olabilecektir.

Tablo 35: Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri	İDB	150.000	Eğitim programına katılan kişi sayısı

2.3.4.3. Tanıtım ve Yatırım Destek

2.3.4.3.1. Dijital Dönüşüm Konferansı

İmalat sanayi işletmelerinde dijitalleşme kapsamında farkındalığın artırılması, kendi iş süreçlerine benzer alanlarda uygulanan başarı örneklerini gözlemleyebilecekleri ülkemizdeki iyi uygulama örnekleri ile buluşmaları sağlanacaktır. Düzenlenecek olan bu organizasyon ile hem bölgede hem ülkemizde bu alanda başarılı işletmelerin tecrübelerini aktarmaları sağlanacaktır. Pandemi sürecinin seyri

kapsamında, konferansın dijital platformlar aracılığı ile Web Konferans şeklinde organize edilmesi söz konusu olabilecektir.

Tablo 36: Dijital Dönüşüm Konferansı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Dijital Dönüşüm Konferansı	TDB	140.000	Katılım Sağlayan Kişi Sayısı

2.3.4.3.2. Dijital Teknoloji Tedarikçileri-Uzmanlar-Sektör Paydaşları ile Webinar Organizasyonu

Bölgedeki imalat sanayi işletmelerinin, dijital teknoloji ürün ve hizmetlerini geliştiren bölgesel ve ulusal tedarikçiler ile Web Konferans (Webinar) ortamında bir araya gelmesi sağlanacaktır. Yerli dijital teknoloji firmalarının ürün ve hizmetlerinin bölgemizdeki imalat sanayi işletmelerine erişimi kolaylaştırılacaktır.

Tablo 37: Dijital Teknoloji Tedarikçileri-Uzmanlar-Sektör Paydaşları ile Webinar Organizasyonu

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Dijital Teknoloji Tedarikçileri-Uzmanlar-Sektör Paydaşları Webinar Organizasyonu	TDB	25.000	Organizasyona Katılım Sağlayan İşletme Sayısı

2.3.4.4. Ajans Destekleri

2.3.4.4.1. 2021 Yılı Dijital Dönüşüm Finansman Desteği Programı

2021 Yılı Dijital Dönüşüm Finansman Desteği Programının amacı; bölgede öne çıkan makine ve teçhizat, tekstil ve giyim ile gıda ve içecek imalatı sektörlerindeki işletmelerde dijital dönüşümün sağlanmasına ve işletmelerin bu alandaki yönetsel kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik iş süreçleri yatırım faaliyetlerinin desteklenmesidir. Program bütçesinin 15.000.000 TL olması öngörülmektedir.

Tablo 38: 2021 Yılı Dijital Dönüşüm Finansman Desteği Programı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Finansman Desteği Tanıtım ve Eğitim Faaliyetleri	PYB	50.000
Finansman Desteği Değerlendirme Süreci	PYB	120.000
Sözleşme Daveti	PYB	-
Sözleşmelerin İmzalanması	İDB	-
Finansman Desteği Yararlanıcılara Yönelik Başlangıç Toplantısı ve Uygulama Eğitimleri	İDB	15.000

Finansman Desteği İzleme Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	-
2021 Yılı Dijital Dönüşüm Finansman Desteği Programı Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	PYB	5.000.000

2.3.4.4.2. Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Yönetim Danışmanlığı Programı

Dijital dönüşüm, bir teknoloji yatırımdan ziyade bir süreç olarak değerlendirilerek ilk aşamada işletmelerin mevcut durumlarını analiz etmeleri ve bir yol haritası hazırlamalarını gerektirmektedir. Bu süreçte işletmelerin eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin yönetim danışmanlığı programı ile desteklenmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda gıda ve içecek, makine imalatı ile tekstil ve giyim imalatı sektörlerinde 100 ve üzerinde çalışan sayısı olan firmalara yönelik olarak dijitalleşme yönetim danışmanlığı programı uygulanacaktır. Teknik destek aracı ile yürütülecek programın bütçesi 1.000.000 TL olarak öngörülmek ile birlikte 2021 yılı içerisinde 750.000 TL harcama yapılması beklenmektedir. Gıda ürünleri ve İçecek, Makine ve Teçhizat İmalatı ile Tekstil Ürünleri ve Giyim Eşyası İmalatı sektörlerinde faaliyet gösteren, 10 ve üzerinde kayıtlı çalışan sayısı olan işletmelerin başvuru yapabileceği program kapsamında aşağıdaki başlıklarda danışmanlık temini sağlanabilecektir.

- Dijital Dönüşüm Danışmanlığı
- Ar-Ge, İnovasyon ve Tasarım Danışmanlığı
- Verimlilik Artırıcı Proje Hazırlama Ve Proje Uygulama Danışmanlığı
- Dış Ticaret ve e-ihracat Danışmanlığı
- Tedarik Zinciri Yönetimi Danışmanlığı
- Yalın Üretim Danışmanlığı
- Teknik Tekstil Danışmanlığı
- Kurumsal Yönetim Danışmanlığı

Tablo 39: Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Yönetim Danışmanlığı Programı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Yönetim Danışmanlığı Programı	PYB	750.000

2.3.5. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Tablo 40: Program Süresi ve Zaman Planlaması

Faaliyetler	2021	2022	2023	2024
Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi				
Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri				
Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Yönetim Danışmanlığı Programı				
Dijital Dönüşüm Konferansı				
Dijital Teknoloji Tedarikçileri-Uzmanlar-Sektör Paydaşları Webinar Organizasyonu				
2021 Yılı Dijital Dönüşüm Finansman Desteği Programı Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi				
2022 Yılı Dijital Dönüşüm Finansman Desteği Programı Uygulaması				

2.3.6. İzleme ve Değerlendirme

Sonuç odaklı programlar kapsamında yer alan faaliyetlere ilişkin 3 ayda bir genel sekreter başkanlığında birim başkanları ve program koordinatörleri toplantısı gerçekleştirilecektir. Toplantı öncesinde çalışma programında yer alan faaliyetlerden sorumlu birimler ilerlemelere ilişkin raporlarını sunacaklardır. Sonuç Odaklı Program Koordinatörleri 6 ayda bir Program İlerleme ve Değerlendirme Raporu hazırlayacak ve Yönetim Kuruluna sunulacaktır. Program izleme ve değerlendirme çalışmalarındaki tüm çıktılar bir sonraki programlama aşamalarına veri sağlayacak, ölçülebilir ve karşılaştırılabilir nitelikte hazırlanacaktır.

3. KURUMSAL GELİŞİM

3.1. Faaliyetler

3.1.1. Kapasite Geliştirme

3.1.1.1. Mesleki ve Kişisel Gelişime Yönelik Eğitimler

Ajans personelinin kişisel gelişim, uzmanlık ve uyum niteliklerinin artırılmasına önem verilmektedir. Bu doğrultuda ajans personelinden gelen geri dönüşler ve ajans faaliyetleri sırasında ortaya çıkan ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak 2021 yılı içerisinde alınması planlanan eğitimler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 41: Mesleki ve Kişisel Gelişime Yönelik Eğitimler

Eğitimin Adı	Süre	İçerik
Dijital Pazarlama ve Sosyal Medya Yönetimi	3 Gün	Sosyal Medya Platformları Facebook& Instagram Facebook&Instagram Reklamları Facebook Instagram Reklam Hesabı Oluşturma ve Yönetimi Hedef Kitle Araştırması ve Listeleme Reklam Çeşitleri, Reklam Hazırlama ve Yayınlama Reklam Strateji Örnekleri Twitter Twitter Reklamları Hedef Kitle Araştırması ve Listeleme Reklam Çeşitleri, Reklam Hazırlama ve Yayınlama Reklam Strateji Örnekleri Instagram Linkedin Linkedin İşletme Sayfası Oluşturma ve Optimize Etme Linkedin Reklamları Linkedin Reklam Hesabı Oluşturma ve Yönetimi Hedef Kitle Araştırması ve Listeleme Reklam Çeşitleri, Reklam Hazırlama ve Yayınlama Reklam Strateji Örnekleri Pinterest Youtube Youtube Reklamları
Kamu Kurumları İçin Kamu İhale Mevzuatı	3 Gün	İhale Uygulamalarına İlişkin Ortak Hükümler Yapım İşleri İhaleleri Özel Hükümleri Mal Alımı İhaleleri Özel Hükümleri Hizmet Alımı İhaleleri Özel Hükümleri İhaleleri Şikâyet ve İnceleme Süreci Doğrudan temin ile satınalma
Sürdürülebilirlik, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi ve Raporlaması	3 Gün	Proje fizibilitelerinin, tekliflerinin ve uygulamalarının bu açılardan geliştirilmesi.
İletişim Becerileri	1 Gün	Dil ve İyi Konuşmacıda Aranan Nitelikler

		Resmi ve Gayri Resmi Durumlarda Telefon Kullanımı Dinleme Becerileri Etkili dinlemeyi engelleyen bazı faktörler aşağıda sıralanmaktadır Konuşma Becerileri: Açıklık, Hacim, Ses Tonu, Acillik, Mesajı Alma, Dil Kullanımı Sözsüz İletişimin (Beden Dilinin) Özellikleri, Vücut Dili Jest ve Mimikler Duruş, Postür, Oturuş, Ayaklar El ve Kol Hareketleri Yüz İfadesi ve Mimikler Gözler ve Göz Konağı Baş Hareketleri Kişisel Mesafe – Proksemik
--	--	---

Tablo 42: Mesleki ve Kişisel Gelişime Yönelik Eğitimler

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi	Hedef
Mesleki ve Kişisel Gelişime Yönelik Eğitimler	KHB	50.000	Gerçekleştirilen Eğitim Günü Sayısı	10

3.1.1.2. Online Proje Hazırlama Eğitim Modülü

Bölge paydaşlarının Ajans desteklerine başvuru yapabilmelerini kolaylaştırmak ve bölgede proje yazma kültürünü yaygınlaştırmak adına proje nedir, proje döngüsü nedir, mantıksal çerçeve matrisi nasıl hazırlanır, bütçe ve faaliyet planı nasıl oluşturulur, projelerin KAYS sistemine girişleri nasıl yapılır ve nelere dikkat edilmelidir konularını içeren online eğitim modülü hizmeti satın alınması planlanmaktadır.

Tablo 43: Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi	Hedef
Online Proje Hazırlama Eğitim Modülü	PYB	75.000	Eğitimi siteden izleyen paydaş sayısı	500

3.1.2. Tanıtım ve Yatırım Destek

3.1.2.1. Ajans Tanıtım Materyalleri

2014 yılında yayımlanmaya başlayan Güney Ege Dergisi çalışmaları, 2021 yılında da devam edecektir. Dergide ajans faaliyetleri, ajans tarafından desteklenen projeler, uzmanların Bölge kapsamındaki çalışmaları vb. konular hakkında yazılara yer verilmeye devam edilecektir. Bu çalışma ile ajans faaliyet ve desteklerinin bölgede bilinirliğini artırmak, sektörel/bölgesel politikaların ve gelişmelerin paydaşlara

duyurulması hedeflenmektedir. İçeriği Ajans uzmanlarınca oluşturulan derginin tasarım ve basım işleri için satın alma yapılacaktır. 2020 yılından itibaren derginin 6 aylık olarak yayımlanmaktadır. Ayrıca, 2021 yılında Kurumsal Kimlik çerçevesinde Ajansın basılı materyallerinin ihtiyaca göre yeniden basımının yapılması ve yeni tanıtım materyalleri (kalem, bloknot, takvim vb.) oluşturularak basımının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Ajans'ın haber takibini düzenli ve etkin bir şekilde sağlayabilmek amacıyla medya takip ve Ajans haberlerinin daha geniş kitlelere duyurulabilmesi adına haber dağıtım hizmetleri alınması da öngörülmektedir. Ajansın projelerinin ve faaliyetlerinin tanıtılması için özel haber prodüksiyonuna yönelik çalışmalar yapılacaktır. Ayrıca Ajansın Kurumsal Kimlik Kılavuzu yenilecektir.

Tablo 44: Ajans Tanıtım Materyalleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi	Hedef
Ajans Tanıtım Materyalleri	TDB	250.000	Dağıtımı yapılan dergi sayısı	2.000
			Özel haber sayısı	5

3.1.3. Diğer Proje ve Faaliyetler

3.1.3.1. İnsan Kaynaklarına İlişkin Faaliyetler

Gerçekleştirilen iş yükü analizleri ve birimlerin ihtiyaçları doğrultusunda ve 2020 yılı personel alım faaliyetinin gerçekleşmiş olması öngörülerek 2021 yılında insan kaynaklarına ilişkin faaliyet ve tahmini maliyetler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 45: İnsan Kaynaklarına İlişkin Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlu	Maliyet (TL)
Personel ücretleri	KHB	7.547.000
İhbar ve Kıdem Tazminatı Karşılıkları Ayrılması		150.000
Sosyal Haklar		150.000
Fazla Mesai		50.000
Diğer Ödemeler		200.000
Ödül ve İkramiyeler		1.735.000
İşsizlik Sigortası Fonuna Ödemeler		185.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödemeler		1.877.000
Yolluklar		200.000
TOPLAM		12.094.000

3.1.3.2. Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları

2021 yılı içinde Ajans'a ait tüm hizmet binalarında kullanılmak üzere bir yıl içerisinde tüketilmesi beklenen sarf malzemeleri tedarik edilecektir. Kırtasiye ve büro malzemesi alımları, akaryakıt ve yağ

alımları, baskı ve cilt giderleri, temizlik malzemesi alımları, enerji alımları, su alımları, yiyecek ve içecek alımları, yazıcı toner gibi sarf malzemelerinin satın alınması bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Tablo 46: Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu Birim	Tahmini Maliyet (TL)
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	Akaryakıt ve Yağ Alımları, Enerji Alımları, Temizlik Malzemesi Alımları, Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları, Su Alımları, Yiyecek, İçecek Alımları, Özel Malzeme Alımları vb.	KHB	250.000

3.1.3.3. Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri, Mamul Mal Alımları

Ajansın demirbaş ihtiyacının çoğunun karşılanmış olmasıyla beraber, kurumsal kapasitenin büyümesi, yeni personel istihdamı ve mevcut demirbaşların ekonomik ömürlerinin tamamlanması durumunda yeni demirbaşlara ihtiyaç duyulması muhtemeldir. 2021 yılı içinde ihtiyaçlar doğrultusunda satın alımlar gerçekleşecektir. Mevcut yazılım lisansların yenilenmesi, klima yenilemeleri, sunucu yenilemeleri bu kapsamda öngörülen gider kalemleridir.

Tablo 47: Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	Menkul Mal Alım Giderleri, Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları, Bilgisayar Yazılım Alımları vb.	KHB	60.000
Sermaye giderleri, Mamul Mal alımı	Klima yenilemeleri, Sunucu güncellemeleri	KHB	60.000

3.1.3.4. Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri

Ajansın Denizli merkez hizmet binası ile Aydın ve Muğla Yatırım Destek Ofislerinde olabilecek tadilat işlemleri kapsamında bakım ve onarım faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Tablo 48: Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	Hizmet Binaları Bakım ve Onarım Giderleri	KHB	50.000 TL

3.1.3.5. Kira, Araç, Temizlik Hizmetleri Temini

2021 yılı içerisinde 2018 yılı içinde ihalesi sonuçlandırılan 3 yıllığına şoförlü araç kiralama işi kapsamında yeniden ihaleye çıkılması planlanmaktadır. Ajans merkezi 2021 yılında da Pamukkale Teknokent binasında kiralama yöntemi ile faaliyetlerini sürdürmeye devam edecektir. Aydın Yatırım Destek Ofisi 2021 yılında mülkiyeti ajansa ait olan ve 2020 yılı içerisinde restorasyonu tamamlanan yeni yerinde, Muğla YDO ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ücretsiz bir şekilde Ajans kullanımına tahsis edilen Menteşe ilçesinde yer alan taşınmazda faaliyetlerini sürdürecektir.

Tablo 49: Kira, Araç, Temizlik, Güvenlik Hizmetleri Temini

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Ajans Merkez Binası Kirası	KHB	380.000
Araç Kiralama		850.000
YDO'ların Temizlik/Diğer Hizmet Alım Giderleri		130.000

3.1.3.6. Dış Denetim Hizmetleri Temini

Dış denetim kapsamında Ajansın İç Kontrol Sistemi, Mali Yapısı ve Performansı ile ilgili hususlar değerlendirilecektir. Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetimle Yetkili Kurulardan alınması gereken dış denetim hizmeti ve iç kontrol sistemi ile ilgili danışmanlık hizmetleri alınacaktır.

Tablo 50: Dış Denetim Hizmetleri Temini

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Dış Denetim Hizmeti temini	KHB	15.000

3.1.3.7. Destek Hizmetleri Temini

Ajansımızın 2021 yılı içerisinde İş Sağlığı ve Güvenliği, avukatlık hizmeti temini vb. konularda ihtiyacına binaen söz konusu giderler bu kapsamda değerlendirilecektir. Ayrıca, Ajans'ın rutin giderleri arasında yer alan haberleşme giderleri (posta, kargo ve telgraf ücretleri, telefon abonelik ve kullanım bedelleri, internet servis sağlayıcılarına ödenen ücretler, internet telefon hatlarının kullanımı karşılığında Telekom'a ödenen ücretler), taşıma giderleri, komisyon giderleri bu kapsamda yer almaktadır.

Tablo 51: Destek hizmetleri temini

Faaliyet Adı		Sorumlu Birim	Tahmini Maliyet (TL)
Destek Hizmetleri	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler, Haberleşme Giderleri, Taşıma Giderleri	KHB	200.000

3.1.3.8. Organizasyon Giderleri

Ajans, düzenli olarak Yönetim Kurulu toplantıları gerçekleştirmektedir. Yönetim Kurulu toplantılarının da 2021 yılında dönüşümlü olarak her ilde aylık bazda gerçekleştirilmesine devam edilecektir.

Tablo 52: Organizasyon Giderleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Organizasyon Giderleri	KHB	120.000

3.1.3.9. Görev Giderleri

Ajansın 2021 yılı için kullanmayı planladığı ödenecek vergi, resim, harçlar ve benzeri giderler, mahkeme harç ve giderleri, kusursuz tazminatlar gibi giderler bu kapsamda yer almaktadır.

Tablo 53: Görev Giderleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Görev Giderleri	KHB	50.000

3.1.3.10. Temsil ve Tanıtma Giderleri

Genel Sekreterlik makamının temsil, ağırlama ve tanıtma giderleri bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Tablo 54: Temsil ve Tanıtma Giderleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Temsil ve Tanıtma Giderleri	KHB	25.000

3.1.4. İzleme ve Değerlendirme

3.1.4.1. Program Sonrası Değerlendirme Faaliyetleri

Kalkınma Ajansları Proje Ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği 47'nci maddesi gereği Ajans tarafından yürütülen mali destek programlarına ilişkin program sonrası değerlendirme çalışmaları gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Ajansımız tarafından yürütülmüş olan 2014 Yılı Yenilik ve 2014 Yılı Çevre mali destek programları ile 2015 Yılı Üretim Ve Ticaret Altyapısının Geliştirilmesi, Yenilenebilir Enerji, Alternatif Turizm Altyapısı ve Alternatif Turizm mali destek programları kapsamında hazırlanacak olan program sonrası değerlendirme raporları çalışmalarında parçacıl hizmet alımı yapılacaktır.

Tablo 55: Program Sonrası Değerlendirme Faaliyetleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Program Sonrası Değerlendirme Faaliyetleri (2014 Yılı Proje Teklif Çağrısı)	İDB	400.000

4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI

4.1.Amaç

Yerel kalkınma fırsatları kapsamında, SOP'lar kapsamında öngörülmeyen ancak bölgesel kalkınma açısından önem arz eden faaliyetler gerçekleştirilecektir. Bu kapsamdaki faaliyetlerin amaçları;

- Bölgenin iş ve yatırım olanaklarının geliştirilmesi ve tanıtımı
- İmalat sanayide yenilik, temiz üretim ve kaynak verimliliği kapsamında kurumsal kapasite ve farkındalığın artırılması
- Yerel paydaşların kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi
- Mesleki eğitim altyapısının güçlendirilmesi
- Dezavantajlı kesimlerin ekonomik ve sosyal hayata entegrasyonunun artırılması
- Bilgi ve kalite odaklı üreten, örgütlülüğü, verimliliği ve pazarlama kapasitesi yüksek tarım sektörü oluşturulması

Tablo 56: Yerel Kalkınma Fırsatları Amaçlar ve Faaliyetler

Amaçlar	Faaliyet Türü	Faaliyet ve Projeler
Bölgenin iş ve yatırım olanaklarının geliştirilmesi ve tanıtımı	Tanıtım ve Yatırım Destek	• Yatırımcı Çekme Faaliyetleri ve Uluslararası İşbirlikleri
	Ajans Destekleri	• Fizibilite Desteği Programı • Teknik Destek Programı
Yerel paydaşların kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi	Ajans Destekleri	• Teknik Destek Programı
İmalat sanayide yenilik, temiz üretim ve kaynak verimliliği kapsamında kurumsal kapasite ve farkındalığın artırılması	Araştırma ve Analiz	• Kaynak Verimliliği Faaliyetleri (Enerji ve Su Etüdü Hazırlanması)
	Kapasite Geliştirme	• Kaynak Verimliliği Faaliyetleri (Bilinçlendirme ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri) • Kaynak Verimliliği Faaliyetleri (2019 Temiz Üretim MDP Başarılı Projelerin Tanıtımı)
	Ajans Destekleri	• 2019 Güçlü Sanayi ve Temiz Üretim MDP Ödemeleri
Mesleki eğitim altyapısının güçlendirilmesi	Ajans Destekleri	• Denizli Mesleki Eğitim Merkezi Gündümlü Projesi
Dezavantajlı kesimlerin ekonomik ve sosyal hayata entegrasyonunun artırılması	Ajans Destekleri	• Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP)
Bilgi ve kalite odaklı üreten, örgütlülüğü, verimliliği ve pazarlama kapasitesi yüksek tarım sektörü oluşturulması	Ajans Destekleri	• Ata Tohumlarının Kullanımının Yaygınlaştırılması Gündümlü Proje Geliştirme Çalışmaları

4.2.Arka Plan

Yerel Kalkınma Fırsatları başlığı altında “bölgenin iş ve yatırım olanaklarının geliştirilmesi ve tanıtımı” amacı ile bölgede öne çıkan sektörlerde yapılacak yatırımlara yönelik fizibilitelerin desteklenmesine yönelik olarak Fizibilite Desteği programı uygulanacaktır. Bu amaç doğrultusunda özel sektöre yönelik olarak; eko-turizm, kurumsallaşma ve dijitalleşme konularındaki projeleri öncelikli olarak destekleyecek bir teknik destek programı uygulanması da öngörülmektedir.

Yerel paydaşların kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi amacı doğrultusunda bölgedeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeni ile hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına destek sağlamak amacı ile Teknik Destek Programı yürütülecektir.

İmalat sanayide yenilik, temiz üretim ve kaynak verimliliği kapsamında kurumsal kapasite ve farkındalığın artırılması amacı doğrultusunda kalkınma ajansları 2020 yılı teması olarak belirlenen kaynak verimliliği konusunda kapasite geliştirme ve etüd çalışmaları sürdürülecektir. Ayrıca bu amaç doğrultusunda uygulanan 2019 yılı Güçlü Sanayi ve Temiz Üretim Mali Destek Programı uygulaması ve ödemeleri 2021 yılında devam edecektir.

Mesleki eğitim altyapısının güçlendirilmesi amacı kapsamında 2019 yılı kalkınma ajansları teması olarak belirlenen mesleki eğitim konusu kapsamında Denizli Mesleki Eğitim Merkezi güdümlü projesi hazırlık çalışmaları gerçekleştirilmiş olup 2021 yılında proje uygulaması ve ödemeleri sürecinin başlatılması planlanmaktadır.

Dezavantajlı kesimlerin ekonomik ve sosyal hayata entegrasyonunun artırılması kapsamında bölgede Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) uygulanması öngörülmektedir.

Bilgi ve kalite odaklı üreten, örgütlülüğü, verimliliği ve pazarlama kapasitesi yüksek tarım sektörü oluşturulması kapsamında bölgeye özgü ata tohumlarının kullanımının yaygınlaştırılması ile ilgili güdümlü proje geliştirme çalışmaları yapılması öngörülmektedir.

4.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 57: Çıktı Hedefleri

Faaliyet	Çıktı Göstergesi	Hedef
Yatırımcı Çekme Faaliyetleri ve Uluslararası İşbirlikleri	Hedef Ülke Raporu Sayısı	3
	Eşleştirme Faaliyetlerine Katılım Sağlayan İşletme Sayısı	60
Fizibilite Desteği Programı	Hazırlanan Fizibilite Sayısı	10
Teknik Destek Programları	Eko-Turizm, Üretici Örgütleri, Dijitalleşme, Kaynak Verimliliği Temalı Desteklenen Proje Sayısı	30
Kaynak Verimliliği Faaliyetleri (Bilinçlendirme ve kapasite Geliştirme Faaliyetleri, Enerji ve Su etüdü Hazırlanması, 2019 Temiz Üretim MDP uygulaması ve başarılı örneklerin tanıtımı)	Bilinçlendirme Ve Kapasite Geliştirme Faaliyetlerine Katılım Sağlayan Kişi Sayısı	250
	OSB Bünyesinde Enerji Ve Su Etüdü Raporu Sayısı	2
Denizli Mesleki Eğitim Merkezi GÜDÜMLÜ Projesi	2021 Yılında Merkezden Faydalanan Ve Eğitim Alan Kişi Sayısı	250
SOGEP Projelerinin Yürütülmesi	SOGEP kapsamında Yürütülen Proje Sayısı	3
Ata Tohumlarının Kullanımının Yaygınlaştırılması GÜDÜMLÜ Proje Geliştirme Çalışmaları	Ata tohumu kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik sözleşmesi imzalanan GÜDÜMLÜ Proje Sayısı	1

4.4. Proje ve Faaliyetler

4.4.1. Araştırma ve Analiz

4.4.1.1. OSB'ler Bünyesindeki Firmalara Yönelik Enerji ve Su Etüdü Hazırlanması

Aydın ve Denizli Organize Sanayi Bölgeleri bünyesinde faaliyet gösteren firmalara yönelik enerji ve su etüdü hizmet alımı yöntemi ile yapılacaktır. Bu kapsamda işletmelerin kaynak verimliliğine ilişkin yapabileceği yatırımlar ve elde edebileceği kazanımların belirlenmesi ve yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda Denizli Organize Sanayi Bölgesi ve Aydın ASTİM Organize Sanayi Bölgesinde gıda ve içecek, tekstil ve giyim imalatı ve makine imalatı sektörleri öncelikli olarak ele alınacaktır.

Tablo 58: OSB'ler Bünyesindeki Firmalara Yönelik Enerji ve Su Etüdü Hazırlanması

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
OSB'ler Bünyesindeki Firmalara Yönelik Enerji ve Su Etüdü Hazırlanması	KHB	250.000

4.4.2. Kapasite Geliştirme

4.4.2.1. Kaynak Verimliliği: Bilinçlendirme ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

Kalkınma Ajansları teması olarak belirlenen “kaynak verimliliği” konusunda 2021 yılında bölgedeki işletmelerin bilinç ve farkındalık düzeyinin artırılması kapsamında Aydın ve Denizli Organize Sanayi Bölgeleri bünyesinde faaliyet gösteren firmalara yönelik 1 günlük etkinlikler düzenlenecektir. Bu doğrultuda Denizli Organize Sanayi Bölgesi ve Aydın ASTİM Organize Sanayi Bölgesinde gıda ve içecek, tekstil ve giyim imalatı ve makine imalatı sektörlerindeki işletmelerin katılımı öncelikli olarak teşvik edilecektir.

Tablo 59: Bilinçlendirme ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Bilinçlendirme ve kapasite geliştirme faaliyetleri: Organize Sanayi Bölge Müdürlüklerinde tanıtım ve farkındalık programları düzenlenmesi	-AYDO -DYDO	100.000

4.4.3. Tanıtım ve Yatırım Destek

4.4.3.1. 2019 Temiz Üretim Mali Destek Programı Başarılı Projelerin Tanıtımı

Ajansımız tarafından 2014 yılı Çevre Mali Destek Programı ve 2019 yılı Temiz Üretim Mali Destek Programı kapsamında başarı ile tamamlanan projelerin tanıtımı gerçekleştirilecektir. Tanıtım faaliyetleri bilinçlendirme ve kapasite geliştirme etkinlikleri ile bütünleşik kurgulanacaktır.

Tablo 60: 2019 Temiz Üretim Mali Destek Programı Başarılı Projelerin Tanıtımı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
2019 Temiz Üretim Mali Destek Programı Başarılı Projelerin Tanıtımı	İDB	-

4.4.3.2. Yatırımcı Çekme Faaliyetleri ve Uluslararası İşbirlikleri

Ajansımız yatırım destek ofislerinin uluslararası iş birlikleri tesis etmesi ve yatırımcı çekmesi için 2021 yılında bölgesel önceliklerle uyumlu olacak şekilde uzmanlaşması sağlanacaktır.

Aydın Yatırım Destek Ofisi yatırımcı çekme ve uluslararası işbirlikleri kapsamında İtalya öncelikli olarak çalışmalarını yürütecektir. Aydın ili ile benzer şekilde gıda imalatı ve özellikle zeytinyağı üretiminde kooperatifler yardımıyla büyüyen bir ülke olması, tarım makineleri alanında önemli bir ülke olması, en çok ihracat yapılan ülkelerden biri olması, alternatif turizm alanlarını değerlendirmedeki başarısı sebebiyle İtalya ile işbirliklerinin artırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda gıda ve içecek imalatı,

tarım makineleri imalatı ve alternatif turizm alanlarında yatırımcı çekilmesi ve uluslararası işbirlikleri sağlanması öngörülmektedir.

Denizli ihracatında tekstil ve konfeksiyon, elektrik elektronik, ana metal sanayi, tekstil hammaddeleri, madencilik, makine ve aksamaları gibi imalat sanayi sektörleri öne çıkmakta ve bu sektörlerde ihracat ABD dışında yoğun olarak, İngiltere, Almanya, İtalya, Fransa gibi Avrupa ülkeleri ile gerçekleştirilmektedir. Denizli Yatırım Destek Ofisi tarafından, ilde öne çıkan katma değer/teknoloji odaklı imalat sanayi ve diğer döviz kazandırıcı hizmetler sektörlerinde dünya çapında yoğun alıcı konumunda olan ülkelerin yanında Türkiye ile ilişkileri gelişen ancak henüz potansiyelin tam kullanılmadığı ülkelerle işbirliği fırsatları değerlendirilecektir. Denizli’de önemli oranda gelişme potansiyeli barındıran teknik tekstil ve diğer tekstil ürünleri, “mermer, gıda, tekstil, kablo makineleri” gibi birçok alt grupta üretim yapan makine ve aksamaları, gıda üretimi gibi sektörlerde dünya çapında büyük alıcı konumunda olan ve coğrafi yakınlık avantajına sahip ülkelere olan Almanya, İngiltere ve Hollanda ile ticari işbirliği imkanlarının artırılması hedeflenmektedir. Ayrıca tarihi ve kültürel ilişkilerin yanında Türkiye’de önemli yatırımları bulunan, teknoloji odaklı altyapı ve bilgi birikimi ile öne çıkan bunun yanında turizm alışkanlıkları ve gıda tercihlerinin de ildeki imkanlarla örtüştüğü düşünülen Güney Kore ile farklı sektörlerde ticari işbirliği fırsatlarının araştırılması planlanmaktadır. Termal turizm ve sağlık turizmi tesislerinin yanında antik kentleri, kültür turizmi öğelerine yakınlığı ve ile öne çıkan Denizli’de Ajansımızca alternatif turizm türlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik yürütülen çalışmalar ve destek programlarının da ilin yatırım ortamına katkı sunması beklenmektedir. Bu kapsamda makine imalatı, tekstil, gıda ve alternatif turizm gibi alanlarda yatırımların çekilmesi ve uluslararası işbirlikleri sağlanması öngörülmektedir.

Rusya ile olan ticari ve stratejik yakınlaşma, Rusya’nın ekonomik, nüfus gücü ile coğrafi yakınlığı, Rusya ve Türkiye’nin enerji, tarım, turizm gibi sektörlerde birbirine rakip olan değil birbirini tamamlayan iki ülke olması, Kazakistan gibi Rusya’ya yakın ülkelerin Muğla’ya yabancı yatırımcı olarak gelmesi gibi faktörlerden dolayı Rusya Muğla Yatırım Destek Ofisinin faaliyetlerinde hedef ülke olarak belirlenmiştir. Özellikle yaş meyve sebze ihracatçıları ile yaptığımız görüşmede Avrupa’nın mevcut korumacı tarım politikasının Türkiye’nin AB pazarına girmesine engel olması, Muğla’nın yaş meyve sebze ihracatında Rusya’nın lider ülke olması ikili işbirliklerinin öne çıkarmaktadır. Bu kapsamda yaş meyve-sebze, gıda ve içecek ve turizm sektörlerinde yatırımcı çekilmesi ve uluslararası işbirlikleri sağlanması öngörülmektedir.

Ayrıca, tüm destek mekanizmaları ile ilgili güncel bilgilerin yer aldığı yatirimadestek.gov.tr web sitesinin güncelleme ve içerik geliştirme çalışmaları kapsamında hizmet alımı yapılması öngörülmektedir.

Ayrıca kalkınma ajansları tarafından hazırlanan yatırım ön fizibilitelerinin de sunulacağı uluslararası yatırım zirvesine ajansımız tarafından da katkı sağlanacaktır. Bölgesel ve küresel oyuncu olma potansiyeline sahip KOBİ'lere kaynak aktarılacak olan bölgesel kalkınma fonu ile ilgili olarak öncelikli sektörlerle ve istihdamı artıran yatırımlara yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Tablo 61: Yatırım ve İş İmkânlarının Tanıtımı

Proje/Faaliyet	Alt Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Yatırımcı Çekme Faaliyetleri ve Uluslararası İşbirlikleri	Hedef Ülke Raporları Hazırlanması	AYDO, DYDO, MYDO	30.000
	Yatırım Ortamı Raporunun Ve İlgili Raporların Hedef Ülke Dillerine Çevrilmesi	AYDO, DYDO, MYDO	90.000
	Yatırımcılara Yönelik Ön Fizibilite Raporları Hazırlanması	AYDO, DYDO, MYDO	250.000
	Yatirimadestek.Gov.Tr Web Sitesi Güncelleme Ve Geliştirme Çalışmaları	MYDO	100.000

4.4.4. Ajans Destekleri

4.4.4.1. Teknik Destek Programları

Bölgedeki kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntıyla karşılaşan bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetlerine ajans tarafından teknik destek sağlanacaktır. 2021 yılı Teknik Destek Programı (Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar) bütçesi 1.000.000 TL olarak belirlenmiştir.

Ayrıca, kar amacı güden kuruluşların da bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntıyla karşılaşan bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetlerine ajans tarafından teknik destek sağlanacaktır. Bu teknik destek, hizmet alımı yoluyla eğitim verme ve danışmanlık sağlama alanlarını kapsamaktadır. Söz konusu program bileşeni kapsamında ise eko-turizm, kurumsallaşma ve dijitalleşme konularına yönelik projelere öncelik verilecektir. Bu programın bütçesi ise 750.000 TL olarak öngörülmüştür.

Tablo 62: Teknik Destek Programları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Tahmini Maliyet (TL)
2021 Yılı Teknik Destek Programı Bilgilendirme ve Eğitim Faaliyetleri	PYB	20.000
2019 – 2020 Yılı Teknik Destek Programı Kalan Ödemeler	İDB	1.327.264
2021 Teknik Destek Proje Ödemeleri (Kar Amacı Gütmeyen)	İDB	1.000.000
2021 Teknik Destek Proje Ödemeleri (Kar Amacı Güden)	İDB	750.000
TOPLAM		3.097.264

4.4.4.2. Fizibilite Desteği Programı

Fizibilite Desteği Programı ile TR32 Bölgesi'nin kalkınmasına ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesine, bölgenin yenilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesine yönelik Ajansın plan, program ve stratejik öncelikleri ve 2021 Çalışma Programı'nda yer alan SOP'lar ile uyumlu, kısa/orta vadede yatırıma dönüştürülebilecek nitelikteki fizibilite çalışmalarının desteklenmesi amaçlanmaktadır. Programın bütçesi 1.500.000 TL, en fazla destek tutarı ise 200.000 TL olarak planlanmıştır. Bu program için ayrılan bütçenin yıl içerisinde erken tükenmesi durumunda tutar mevzuat hükümlerine uygun şekilde arttırılacaktır.

Tablo 63: Fizibilite Desteği

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Tahmini Maliyet TL)
2021 yılı Fizibilite Desteği Bilgilendirme ve Eğitim Faaliyetleri	PYB	20.000
2021 Yılı Fizibilite Desteği Proje Seçim Faaliyetleri		-
Sözleşmelerin İmzalanması ve İzleme Ziyaretlerinin Yapılması	İDB	-
2021 Yılı Fizibilite Desteği Ön ve Nihai Ödemelerin Yapılması	İDB	600.000
2020 Yılı Fizibilite Desteği Programı Kalan Ödemeler	İDB	1.000.000
2019 Yılı Fizibilite Desteği Programı Kalan Ödemeler	İDB	1.139.693,50
Toplam		2.759.694

4.4.4.3. GÜDÜMLÜ Proje Desteği

4.4.4.3.1. Denizli Mesleki Eğitim Merkezi GÜDÜMLÜ Projesi

Bölgede öne çıkan sektörlerdeki paydaşlarla yapılan görüşmelerde, nitelikli ara eleman temininde zorluklar yaşandığı, meslek lisesi mezunu olan öğrencilerin günümüz teknolojileri ile uyumlu olmayan çok eski altyapı ve makineler içeren veya hiç uygulama içermeyen bir eğitim sürecinden sonra işletmelerde işe başladıkları belirtilmektedir. 25.000 kişinin istihdam edildiği Denizli Organize Sanayi Bölgesi (OSB), sınırları içerisinde yer alan firmaları ile Denizli'nin sanayi alanında önemli bir kısmını temsil etmektedir. Geçmiş dönemde mesleki eğitim alanında yaşanan eksiklikler ve sorunlar karşısında Denizli OSB Müdürlüğü; işletmelerin de desteği ile sınırları içerisinde yer alan meslek lisesini özelleştirerek teknik kolej statüsüne kavuşturmuştur. Ancak hâlihazırda teknik kolej öğrencilerinin, Denizli'deki diğer meslek lisesi öğrencilerinin, iş arayanların ve OSB'de çalışanların mesleki bilgi düzeylerinin artırılması hususunda ciddi bir ihtiyaç bulunmaktadır. Bu güdümlü proje kapsamında, tekstil ürünleri ve makine imalatı sektörleri öncelikli olmak üzere sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikli eleman teminin sağlanması ve uygulama altyapısının güçlendirilerek mesleki eğitimin kalitesinin artırılması amaçlanmaktadır. Proje Bilgi formu ekler kısmında yer almaktadır. Fizibilite çalışmaları 2020 yılı içerisinde tamamlanacak olan bu projenin 2021 yılında uygulanması öngörülmektedir. Denizli

Mesleki Eğitim Merkezi Güdümlü Proje bilgi formu 2020 yılı alışma Programı kapsamında bakanlık tarafından onaylanmıştır. Bu projeye ilişkin fizibilite raporunun 2020 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Tablo 64: Güdümlü Proje Desteği

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Denizli Mesleki Eğitim Merkezi Projesi demesi	İDB	2.000.000

4.4.4.3.2. Ata Tohumu Kullanımının Yaygınlaştırılmasına Yönelik Güdümlü Proje Geliştirme alışmaları

TR32 2014-2023 Düzey 2 Bölge Planı'nda yer alan "Bilgi ve kalite odaklı üreten, örgütlülüğü, verimliliği ve pazarlama kapasitesi yüksek tarım sektörü oluşturulması" nceliği kapsamında bölgeye özgü ata tohumlarının korunması ve kullanımının yaygınlaştırılması ile ilgili güdümlü proje geliştirme çalışmaları yapılması öngörülmektedir.

Bu kapsamda tarım sektöründe yerli tohumun kullanılmasını teşvik etmek amacıyla bölgede yetiştirilen, yöreye özgü meyve ve sebze tohumlarının kayıt altına alınması, koruma altına alınması, sertifikalı fide tedarikinin sağlanması ve Ar-Ge çalışmalarının yapılabilmesi için bir merkezin kurulmasına yönelik çalışmalar yapılması öngörülmektedir.

4.4.4.4. Proje Teklif ağrısı

4.4.4.4.1. 2019 Güçlü Sanayi ve Temiz retim MDP demeleri*

2019 Yılında uygulanmaya başlanan 2019 Güçlü Sanayi ve Temiz retim Mali Destek Programının proje ödemelerinin 2021 yılında toplam 10.148.246,58 TL demenin yapılacağı öngörülmektedir.

Tablo 65: 2019 Güçlü Sanayi ve Temiz retim demeleri

Proje/Faaliyet	Alt Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Proje Destek demelerinin Gerçekleştirilmesi	2019 Güçlü Sanayi ve Temiz retim MDP Proje Destek demelerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	10.148.246,58

4.4.4.4.2. Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) Projelerinin Yürütülmesi

"Dezavantajlı kesimlerin ekonomik ve sosyal hayata entegrasyonunun artırılması" amacına yönelik olarak; bölgede Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) yürütülmesi öngörülmektedir.

Tablo 66. SOGEP Projeleri

İli	Proje Adı	Başvuru Sahibi	Destek Ödemesi (TL)
Aydın	Engelsiz Yaşam ve Gelişim Merkezi	Aydın Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü	1.175.000
Denizli	Sarayköy Açık Ceza İnfaz Kurumu Hükümlülerinin Çalıştırılacağı Konfeksiyon Atölyesi	Sarayköy Açık Ceza İnfaz Kurumu	1.000.000
Denizli	Zen'ce Leblebi, Bence En İyi Leblebi	Bozkurt Kadın Açık Ceza İnfaz Kurumu	1.000.000
Denizli	Otizmlili Çocuklara Umut Olalım	Denizli Milli Eğitim Müdürlüğü	900.000
Muğla	Ula'da Organik Üretime Değen Kadın Eli	Ula Belediyesi	1.500.000
Aydın	Karacasu için Birlik Olduk	Karacasu Kaymakamlığı	1.000.000
TOPLAM			6.575.000

Tablo 67: SOGEP Projelerinin Yürütülmesi

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
2019 – 2020 Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) Projelerinin Yürütülmesi	İDB	4.480.000

4.5. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleri ile Koordinasyon

2019 yılında arıcılık ürünleri ve zeytinyağ imalatı sektörlerine yönelik yapılan saha araştırması sonucunda sektör firmalarının pazar bulma ve yeni pazarlara ulaşmada sorunlar yaşadığı tespit edilmiştir. Güney Ege Bölgesel yenilik stratejisi çalışması kapsamında bölgede öne çıkan yat imalatı, gıda ve içecek imalatı sektörlerinde paydaşların güncel trend ve teknolojileri takip etmesinin sağlanması, iş ve yatırım olanaklarının tanıtımı ve güçlendirilmesi amacı ile fuarlara katılım sağlanacaktır. Fuar katılım organizasyonlarının hazırlık sürecinde sanayi odaları, ticaret odaları, üretici birlikleri ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyon sağlanacaktır.

Fizibilite Desteği ve Teknik Destek Programları kapsamında Sonuç Odaklı Programlarda belirlenen hedeflere hizmet edecek projelerin ajansa sunulması kapsamında proaktif tanıtım ve bilgilendirme çalışmalar yapılacak olup, çatı kuruluşlarla/meslek kuruluşları (ticaret/sanayi odaları) ile bu kapsamda işbirliği sağlanacaktır.

Yabancı yatırımcı çekme faaliyetleri ve uluslararası işbirlikleri kapsamında Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ve ilgili ülke ticaret müşavirlikleri/ateşelikleri ile işbirliği halinde çalışmalar yürütülecektir. Kaynak verimliliği faaliyetleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ajanslara iletilen uygulama çerçevesinde

yer alan hususlar gözetilerek gerçekleştirilecek olup, Bakanlık ve yerel paydaşlarla koordinasyon içinde yürütülecektir.

Ata Tohumu kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik güdümlü proje geliştirme çalışmaları, bölgede bu kapsamda halihazırda faaliyetleri mevcut olan yerel yönetimler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının koordinasyonunda yapılacaktır.

4.6. İzleme ve Değerlendirme

Yerel Kalkınma Fırsatlarına ilişkin 3 ayda bir genel sekreter başkanlığında birim başkanları ve program koordinatörleri toplantısı gerçekleştirilecektir. Toplantı öncesinde çalışma programında yer alan faaliyetlerden sorumlu birimler ilerlemelere ilişkin raporlarını sunacaklardır. Sonuç Odaklı Program Koordinatörleri 6 ayda bir Program İlerleme ve Değerlendirme Raporu hazırlayacak ve Yönetim Kuruluna sunulacaktır. Program izleme ve değerlendirme çalışmalarındaki tüm çıktılar bir sonraki programlama aşamalarına veri sağlayacak, ölçülebilir ve karşılaştırılabilir nitelikte hazırlanacaktır. İzleme ve değerlendirme sürecine ilişkin detaylar SOP yönetim planında yer almaktadır.

4.7. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Faaliyet ve Projeler	2021			
	I.ÇEYREK	II.ÇEYREK	III.ÇEYREK	IV.ÇEYREK
Yatırımcı Çekme Faaliyetleri ve Uluslararası İşbirlikleri				
Fizibilite Desteği Programı				
Teknik Destek Programları				
Kaynak Verimliliği Faaliyetleri (Enerji ve Su Etüdü Hazırlanması)				
Kaynak Verimliliği: Bilinçlendirme ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri				
Kaynak Verimliliği Faaliyetleri (2019 Temiz Üretim MDP Başarılı Projelerin Tanıtımı)				
2019 Güçlü Sanayi ve Temiz Üretim MDP Ödemeleri				
Denizli mesleki eğitim merkezi güdümlü Projesi				
Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) Projelerinin Yürütülmesi				
Ata Tohumu kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik güdümlü proje geliştirme çalışmalar				

5.SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Ajans tarafından önümüzdeki dönemlerde uygulanacak Sonuç Odaklı Programlar ve Yerel Kalkınma Fırsatları faaliyetleri; On Birinci Kalkınma Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2014-2023), 2014-2023 TR32 Düzey 2 Bölge Planı ve ulusal/bölgesel düzeyde hazırlanan ilgili politika ve strateji dokümanları çıktıları dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu kapsamda uygulanacak programlar aracılığıyla, kaynakların stratejik alanlara kaydırılarak daha verimli ve etkin bir şekilde kullanılması öngörülmektedir. Söz konusu yaklaşım, on birinci kalkınma planı ve bölge planında yer alan

politikaların işlevsel hale getirilmesi ve paydaşlarla birlikte hayata geçirilmesi açısından da kritik önem taşımaktadır.

Ajans 2021-2024 döneminde Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar Sonuç Odaklı Programı ile turizm sektöründe, Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı ile tarım ve tarıma dayalı sanayi sektörlerinde, İmalat sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı ile de tekstil/giyim, gıda ve makine imalatı sektörlerinde sonuçları ölçülebilen faaliyetler ve projeler bütünü ile bölgede katma değer yaratan sonuçlara ulaşmayı hedeflemektedir.

Bu doğrultuda Sonuç odaklı program yöntemine geçişle birlikte Ajans personelinin uzmanlık alanları revize edilecek, ajans personelinin imkân verdiği ölçüde Sonuç Odaklı Programlar kapsamındaki eğitimlere katılım sağlaması, fuar ve konferanslara katılması teşvik edilecektir. Ajans uzmanları çalışacağı konularda elde ettiği bilgi ve deneyimleri Ajans içerisinde yapılacak toplantılarda yapacakları sunumlarla paylaşacaktır.

Sonuç Odaklı Programlar dışında, bölge kalkınması açısından önem taşıyan ve dönüşüm sağlanabilecek diğer öncelikli alanlara ve temalara yönelik faaliyetlere ise “Yerel Kalkınma Fırsatları” bölümü altında yer verilmiştir. Bu kapsamda uygulanacak Fizibilite Desteği Programı ve Teknik Destek Programları gibi destek enstrümanları dışında, özellikle bölgeye yabancı yatırımcı çekilmesi ile ilgili faaliyetlere ağırlık verilmesi öngörülmektedir.

Sonuç Odaklı Programlar ve Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında gerçekleştirilecek olan faaliyetlerin; ulusal ve bölgesel politikalar ile uyum bakımından, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve bölgedeki ilgili paydaşlar ile işbirliği ve koordinasyon halinde sürdürülmesi hususu gözetilecektir.

6.EKLER

6.1. Proje Listesi

Proje Konusu	Sektörü	Uygulama Yeri	Açıklama (Projenin önemi, neden çalışılması gerektiği izah edilmeli)	Projenin Finansman Yöntemi	Tahmini Bütçe (TL)
Kestane işleme tesisi	Gıda	Aydın-Nazilli	Aydın ili Kestane üretimi açısından ilk sıralarda yer almaktadır. Ancak kestane dökme olarak başka illere ve ülkelere gönderilmektedir. Kestanenin işlenerek ihraç edilmesinin katma değeri artıracığı düşünülmektedir.	Özel Sektör Öz Kaynağı	4.000.000
Yazılım Köyü	Turizm	Muğla/ Fethiye-Bodrum	Yurtiçi ve yurtdışında faaliyet gösteren yazılımcıların verimli ve etkin çalışabilecekleri doğal ve tarihi güzelliklere sahip bir tesis öngörüsüyle hazırlanacaktır. Bu kapsamda yatırım yeri olarak Bodrum ve Dalaman havalimanlarına ulaşımı kolay ve sosyo-kültürel imkanlar açısından gelişmiş Fethiye ve Bodrum kent merkezlerinin seçilmesi düşünülmektedir	Özel Sektör Öz Kaynağı	10.000.000
Mikronize Kalsit Üretimi	İmalat	Muğla-Menteşe-Kavaklıdere-Yatağan	İhracat potansiyeli bulunurken aynı zamanda mermer atıklarının değerlendirilmesi söz konusudur.	Özel Sektör Öz Kaynağı	35.000.000
İş güvenliği ayakkabıları imalatı	İmalat	Yeşilyuva/Acıpayam, Denizli Deri İhtisas ve Karma OSB başta olmak üzere Denizli	Acıpayam ilçesine bağlı Yeşilyuva'da ayakkabı imalatçıları bulunmakta ancak genel itibari ile fason üretim yapmaktadırlar. İş güvenliği ayakkabıları imalatı yatırımının ilçede bulunan sektör kümelenmesi ve işgücünden faydalanmak adına faydalı olacağı ve katma değeri yüksek ürün satışı yoluyla Denizli ekonomisine katkı sağlayıcı nitelikte olduğu düşünülmektedir.	Ajans Desteği ya da Özel Sektör Öz Kaynağı	5.000.000
Termal su içerikli kozmetik ürün imalatı	İmalat	Pamukkale, Sarayköy başta olmak üzere Denizli	Pamukkale ilçesindeki termal su kaynakları kullanılarak kozmetik ve dermo-kozmetik ürün imalatı yatırımının katma değeri yüksek ürün satışı yoluyla Denizli ekonomisine katkı sağlayıcı nitelikte olduğu düşünülmektedir.	Özel Sektör Öz Kaynağı	3.000.000

Dijital Dönüşüm Yetkinlik Merkezi	İmalat	Denizli	Sanayinin dijital dönüşümüne ilişkin teorik kavramların pratiğe dönüştürülebileceği bir merkeze ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir.	Ajans Desteği	15.000.000
--	--------	---------	---	------------------	------------

6.3. Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu

İlişkili SOP	Gerçekleştirilecek Etkinlik	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi (KDV Dahil)	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar	Eko-Turizm Bölgeleri Destinasyon Yönetim Komisyonları	Birçok farklı ürünün özgün bileşiminden oluşan turizm hizmetlerini özel bir şekilde yönetebilmek ve verim alacak tarzda mikro ölçekte koordine edebilmek, mevcut kurumlar arasındaki koordinasyonu formüle edebilmek için destinasyon bazlı yönetim komisyonları oluşturulacaktır.	Komisyon; her altı ayda bir belirlenen 9 ilçede turizm sektöründe insan kaynakları planlaması, ürün geliştirme, mevcut ürünlerin zenginleştirilmesi, destinasyon kimliğinin geliştirilmesi ve pazarlanması, destinasyonun markalaşması ve imaj yönetiminin sağlanması gibi fonksiyonların gerçekleştirilmesinin sağlanması	45.000	Denizli, Aydın, Muğla	İlçe kaymakamlıkları, İlçe belediye başkanlıkları, akademisyenler	EAPB	01.01.2021 - 31.12.2021
Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar	Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları	Eko-turizm bölgelerinde hedef gruplara yönelik farkındalık yaratılması, rollerin tanımlanması ve eko-turizme yönelik algı ve tutumun geliştirilmesi kapsamında kapasite geliştirme ve farkındalık programları uygulanacaktır.	Eko-turizm farkındalığı, eko-turizm işletmeciliği, yöresel ürün geliştirme, satış ve pazarlaması alanlarında kapasitenin geliştirilmesi	150.000	Denizli, Aydın, Muğla	Turizm Tesisi Yöneticileri ve Çalışanları, Yerel Halk, İlçe kaymakamlıkları, İlçe belediye başkanlıkları, akademisyenler,	YDO	01.01.2021 - 31.12.2021
Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar	Başarılı Uygulamaların Dijital platformlarda	Hedef ilçelerde eko-turizm faaliyetlerinin yaygınlaştırılması kapsamında belirlenen destinasyonlarda yerel	Eko-turizm farkındalığı, eko-turizm işletmeciliği, yöresel ürün geliştirme, satış ve pazarlaması alanlarında	50.000	Denizli, Aydın, Muğla	Turizm İşletmeleri, Kaymakamlıklar, İlçe	TDB	01.01.2021 - 31.12.2021

	paydaşlara aktarılması	girişimciler ve yerel yöneticilerin bilinç ve farkındalık düzeyini geliştirme amacı ile başarılı uygulamalar ile ilgili bilgilendirme yapılacaktır.	kapasitenin geliştirilmesi			Belediyeleri ve Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri		
Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar	Devlet Desteklerinin Tanıtımı	Teknik Destek Programı, Fizibilite Desteği Programı, Tarım ve Orman Bakanlığı Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı ve TKDK Çiftlik Faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi – Kırsal Turizm ve Rekreasyon bileşenleri başta olmak üzere devlet desteklerini tanıtıcı toplantılar gerçekleştirmek	9 ilçede bilgilendirme yapılması ve devlet destekleri hakkında bilgi düzeyinin artırılması kapsamında toplantı yapılması	45.000	Denizli, Aydın, Muğla	Turizm İşletmeleri, Kaymakamlıklar, İlçe Belediyeleri ve Tarım ve Orman İl Müdürlükleri, TKDK İl Koordinatörlükleri	YDO	01.06.2021 – 31.12.2021
Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar	Tanıtım Organizasyonları	Hedef eko-turizm ilçelerinin farklı pazarlarda bilinirliğinin, görünürlüğünün ve payının artırılması	Hedef ilçelerde gerçekleştirilen etkinlikler	600.000	Denizli, Aydın, Muğla	Yabancı Sosyal Medya Fenomenleri, Seyahat Acentaları	TDB	01.06.2021 – 31.12.2021
Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi	İyi Uygulama Ziyaretleri	Tarımsal odaklı örgütlerin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi bağlamında tarımsal üretim ve pazarlama hususlarında başarılı olan üreticilere ve kooperatiflere yerinde teknik izleme programları düzenlemek	Tire Süt ve Seferihisar İlçesindeki Kooperatiflere bölgedeki kooperatif üyeleri ve yönetimlerinin ziyareti organize edilmesi	90.000	İzmir, Ankara	Kooperatif Birlikleri, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - Koordinasyon sağlama	YDO	01.01.2020 – 30.06.2020
Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi	Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri	Birlik ve kooperatiflere teknolojik entegrasyon ve finansal okuryazarlık eğitim hizmeti sunmak.	50 Kooperatif yöneticisine eğitim verilmesi	75.000	Aydın, Denizli, Muğla	Kooperatif Birlikleri, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - Koordinasyon sağlama	PYB	01.06.2021 - 31.12.2021

Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi	Satış ve Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri	Kooperatif ve birliklere ürünlerini tüketicilerle buluşturacak satış noktaları oluşturma konusunda eğitim desteği sunmak	30 kooperatife eğitim verilmesi, satış pazarlama konularında bilgi düzeyinin artırılması	75.000	Aydın, Denizli, Muğla	Kooperatif Birlikleri , Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - Koordinasyon sağlama	PYB	01.06.2021 - 31.12.2021
Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi	Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı	Özellikle ekonomik çıkmazda olan ya da yeni yatırımlar yaparak büyümek isteyen kooperatifler için devlet desteklerinin sunduğu önemli fırsatları aktarmak	100 kooperatife bilgilendirme yapılması ve devlet destekleri hakkında bilgi düzeyinin artırılması	30.000	Aydın, Denizli, Muğla	Kooperatif Birlikleri, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - Koordinasyon sağlama	YDO	01.06.2021 - 31.12.2021
Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi	Olivtech, Yörex ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu	Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı'nın Markalaşma ve Pazarlama Kapasitesinin Artırılması özel amacına ulaşmak	Bölgedeki kooperatiflerin yeni iş bağlantıları kurması	260.000	Aydın, Denizli, Muğla	Kooperatif Birlikleri, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - Koordinasyon sağlama		01.06.2021 - 31.12.2021
Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi	Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi	Arıcıları dünya arıcılığıyla buluşturmak, gıda güvenliğini ve teknik bilgilerini arttırmak, Bölge'de üretilen balın tanıtımını yaparak dünya bal pazarında çam balının hak ettiği yeri almasını sağlamak	Arıcılığa ilişkin bilgi düzeyi ve paylaşım kapasitesinin artırılması	90.000	Muğla	Muğla Arıcılar Birliği	MYDO	01.04.2021 – 31.12.2021
İmalat Sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm	Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri	Bölgede öne çıkan imalat sektörlerinde dijitalleşme ve kurumsallaşma alanındaki genel bilgi düzeyinin ve farkındalığının artırılması	İşletmelerin dijitalleşme ve kurumsallaşma konusundaki farkındalığının artırılması	150.000	Aydın, Denizli, Muğla	Ticaret Odası, Sanayi Odası, OSB	İDB	01.01.2021 - 31.12.2021

İmalat Sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm	Dijital Dönüşüm Konferansı	İmalat sanayi işletmelerinde dijitalleşme kapsamında farkındalığı artırmak	İmalat sanayi işletmelerinde dijitalleşme kapsamında farkındalığın artırılması	140.000	Aydın, Denizli, Muğla	Ticaret Odası, Sanayi Odası, OSB	TDB	01.06.2021 – 31.12.2021
İmalat Sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm	Dijital Teknoloji Tedarikçileri-Uzmanlar-sektör paydaşları ile Webinar organizasyonu	Ülkemizdeki dijital teknoloji tedarikçilerinin ve sektör uzmanlarının bölgedeki işletmelere tanıtım yapmasını sağlayarak ve firmaların dijitalleşme sürecinin hızlandırılmasını teşvik etmek	Firmaların dijitalleşme sürecinin hızlandırılması	25.000	Aydın, Denizli, Muğla	Ticaret Odası, Sanayi Odası, OSB, Teknokent	TDB	01.01.2021 - 31.12.2021
Yerel Kalkınma Fırsatları	Kaynak Verimliliği: Bilinçlendirme ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri	Bölgedeki işletmelerin kaynak verimliliği konusunda bilinç ve farkındalık düzeyinin artırılması	İşletmelerin kaynak verimliliği farkındalığının artması	100.000	Aydın, Denizli	Ticaret Odası, Sanayi Odası, OSB	YDO	01.01.2021 - 31.12.2021

6.4. Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu

Yapılacak Araştırma/Analiz/Strateji/Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
Eko-turizm Bölgeleri Destinasyon Yönetim ve Eylem planı	Eylem planı kapsamında; doğal zenginliklerin turizme kazandırılması, doğa aktivitelerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi, destinasyon hinterlandındaki öğelerin cazibesinin artırılması, sosyal, kentsel ve mimari iyileştirmelere yönelik öncelikler ve faaliyetler belirlenecektir. Eylem planı ile ortaya çıkan faaliyetlerin; Ajansımız mali ve teknik destek programları, kırsal turizme yönelik diğer destek mekanizmaları, yerel yönetimlerin projeleri, lobi faaliyetleri, kapasite geliştirme ve eğitim programları ve tanıtım çalışmaları aracılığıyla hayata geçirilmesi öngörülmektedir.	Parçacıl Hizmet Alımı	Kuşadası, Fethiye ve Pamukkale gibi, turizm (eko-turizm) potansiyeli bakımından büyük ölçekli olan ilçelerin eylem planlarının oluşturulması kapsamında hizmet alımı gerçekleştirilebilecektir.
Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi	Bölgede öne çıkan; makine ve teçhizat, tekstil ve giyim ile gıda ve içecek imalatı sektörlerinde dijitalleşme kapsamında mevcut durumu analiz etmeye yönelik saha araştırması gerçekleştirilecektir. 3 ana bileşenden oluşacak endekste Dijital Stratejinin şirketin stratejisinde yer alıp almadığı, şirketin ürün, çözüm ve hizmetlerinde dijitalleşme düzeyi, dijital operasyonel yetkinlikler kapsamında ise dijital teknoloji ve uygulamaların organizasyonel iş akışını, iç süreçlerini destekleyip desteklemediği ölçülecektir.	Parçacıl hizmet alımı	İhtiyaç Analiz Çalışması kapsamında saha araştırması için hizmet alımı gerçekleştirilecektir. Çalışma 100 ve üzeri çalışan sayısına sahip öncelikli sektörlerde uygulanacaktır. Bu kapsamda TÜİK Denizli Bölge Müdürlüğünden anket uygulaması kapsamında hizmet alımı yapılacaktır.
OSB'ler bünyesindeki firmalara yönelik enerji ve su etüdü	Aydın ve Denizli Organize Sanayi Bölgeleri bünyesinde faaliyet gösteren firmalara yönelik enerji ve su etüdü hizmet alımı yöntemi ile yaptırılacaktır. Bu kapsamda işletmelerin kaynak verimliliğine ilişkin yapabileceği yatırımlar ve elde edebileceği kazanımların belirlenmesi ve yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda Denizli Organize Sanayi Bölgesi ve Aydın ASTİM Organize Sanayi Bölgesinde gıda ve içecek, tekstil ve giyim imalatı ve makine imalatı sektörleri öncelikli olarak ele alınacaktır.	Parçacıl hizmet alımı	Denizli Organize Sanayi Bölgesi ve Aydın ASTİM Organize Sanayi Bölgesinde gıda ve içecek, tekstil ve giyim imalatı ve makine imalatı sektörlerindeki firmalara yönelik enerji ve su etüdü hizmet alımı yapılacaktır.
Hedef Ülke Raporları	Ajansımız yatırım destek ofislerinin uluslararası iş birlikleri tesis etmesi ve	Ajans	Rusya, Güney Kore, İtalya

	yatırımcı çekmesi için 2021 yılında bölgesel önceliklerle uyumlu olacak şekilde uzmanlaşması sağlanacaktır. Bu kapsamda iller bazında öne çıkan sektörlerin rekabet gücünün geliştirilmesine yönelik olarak hedef ülke raporları hazırlanarak yatırımcıların istifadesine sunulacaktır.	Uzmanları tarafından	
Destinasyon Odaklı Hedef Pazar Analizleri			
Program Sonrası Değerlendirme Faaliyetleri	Ajans tarafından uygulanan proje teklif çağrılarının başarısının ölçülmesi ve bu sayede mevcut uygulamalarda etkinlik, şeffaflık ve hesap verebilirliğin artırılması ile gelecek dönemde uygulanması öngörülen desteklerin başarısını artırmak için çıkarımlar elde edilmesi hedeflenmektedir.	Hizmet Alımı	Kalkınma Ajansları Proje Ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği 47'nci maddesi gereği Ajans tarafından yürütülen mali destek programlarına ilişkin program sonrası değerlendirme çalışmaları gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Ajansımız tarafından yürütülmüş olan 2014 Yılı Yenilik ve 2014 Yılı Çevre mali destek programları kapsamında hazırlanacak olan program sonrası değerlendirme raporları çalışmalarında hizmet alımı yapılacaktır.

6.5. Kaynak Verimliliği Faaliyetleri

Faaliyetin Adı	Faaliyet Açıklaması	Tahmini Bütçe (TL)	Faaliyet Takvimi
Bilinçlendirme ve kapasite geliştirme faaliyetleri: Organize Sanayi Bölge Müdürlüklerinde tanıtım ve farkındalık programları düzenlenmesi	Aydın ve Denizli ilindeki organize sanayi bölgelerinde yer alan işletmelere yönelik olarak OSB Müdürlükleri ile işbirliği içerisinde kaynak verimliliği temalı tanıtım ve farkındalık programları düzenlenecektir.	100.000	01.01.2021 - 31.12.2021
Enerji ve Su Etüdü Hazırlanması: Aydın ve Denizli Organize Sanayi Bölgeleri bünyesindeki firmalara yönelik enerji ve su etüdü hazırlanması	Aydın ve Denizli OSB bünyesinde enerji ve su tüketimi görece yüksek sektörleri içerecek şekilde enerji ve su etüd raporları hazırlanacaktır.	250.000	01.01.2021 - 31.12.2021
2019 Temiz Üretim MDP Projelerinin Yürütülmesi ve 2014 ve 2019 MDP Başarılı Projelerin Tanıtımı	2019 Temiz Üretim MDP ve 2014 Yılı Çevre MDP kapsamında başarılı projeler ilgili paydaşlar ile paylaşılacaktır.	-	01.07.2021 - 31.12.2021

6.6. Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri Tablosu

Pandemi süreci sebebi ile 2021 yılında yurt dışı fuar ve çalışma ziyareti öngörülmemektedir.

6.7. Faaliyet ve Zaman Çizelgesi

Bileşen Kodu	Bileşen Adı	2021/1	2021/2	2021/3	2021/4
1.1	Destinasyon Yönetim ve Eylem Planları				
1.2	Destinasyon Yönetim Komisyonları				
1.3	Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları				
1.4	Başarılı Uygulamaların Dijital Platformlarda Paydaşlara Aktarılması				
1.5	İyi Uygulama Ziyaretleri				
1.6	Devlet Desteklerinin Tanıtımı				
1.7	Hedef İlçelerde Örnek Yatırım Ön Fizibiliteleri				
1.8	Destinasyon Odaklı Hedef Pazar Analizleri				
1.9	Destinasyonlara Yönelik Tanıtım Materyalleri Oluşturulması ve Sosyal Medya Hizmeti				
1.10	Tanıtım Organizasyonları				
1.11	Eko-turizm ile ilgili Fuar Katılım Organizasyonu				
2.1	2018 Kültür Turizminin Geliştirilmesi MDP Uygulaması ve Ödemeleri				
2.2	2020 Alternatif Turizm Mali Destek Programı				
2.3	2021 Alternatif Turizm Finansman Desteği ve Mali Destek Programı				
2.4	2022 Alternatif Turizm Finansman Desteği ve Mali Destek Programı				
2.5	Güdümlü Proje Geliştirme Çalışmaları				
2.6	Alternatif Turizm Sektörü Yönetim Danışmanlığı Programı				

Bileşen Kodu	Bileşen Adı	2021/1	2021/2	2021/3	2021/4
1	Faaliyetler (Kapasite Geliştirme)				
1.1	İyi Uygulama Ziyaretleri				
1.2	Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri (Kurumsal Kapasite Geliştirme Eğitimleri)				
1.3	Satış, Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri (Kurumsal Kapasite Geliştirme Eğitimleri)				
1.4	Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı				
2	Faaliyetler (Tanıtım ve Yatırım Destek)				
2.1	Olivtech,YÖREX ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu				
2.2	Kooperatif ve birliklere yönelik yatırım ön-fizibiliteleri				
2.3	Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi				
3	Alt-Programlar				
3.1	2018 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP				
3.2	2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP				
3.3	2022 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP				
3.4	Yönetim Danışmanlığı Programı				
4	Projeler				
4.1	Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Soğuk Hava Deposu Projesi				
4.2	Apiterapi Ürünleri İşleme Merkezi Güdümlü Projesi				

Bileşen Kodu	Bileşen Adı	2021/1	2021/2	2021/3	2021/4
1	Faaliyetler				
1.1	Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi				
1.2	Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri				
1.3	Dijital Dönüşüm Konferansı				
1.4	Dijital Teknoloji Tedarikçileri-Uzmanlar-Sektör Paydaşları Webinar Organizasyonu				
2	Alt-Programlar				
2.1	2021 Dijital Dönüşüm Finansman Desteği Programı Uygulaması				
2.2	Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Yönetim Danışmanlığı Programı				
2.3	2022 Dijital Dönüşüm Finansman Desteği Programı Uygulaması				